

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ 1967-1968

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΤΗΝ 2^{ΑΝ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1969
ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ ΤΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΚΑΝΙΑΤΣΑ
ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1967-1968

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
1975

Θεοφιλέστατε,
Κύριε Ὑπουργέ,
Κύριοι Ἐκπρόσωποι τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν,
Κύριε Νομάρχα,
Κύριε Δήμαρχε,
Κύριε Πρύτανη,
Κύριοι Συνάδελφοι,
Κυρίες καὶ Κύριοι,
Ἀγαπητοὶ Φοιτηταὶ καὶ Φοιτήτριαι

Συμφώνως πρὸς παλαιὸν Πανεπιστημιακὸν ἔθιμον, κατοχυρωθὲν καὶ ἐπισημῶς διὰ σχετικοῦ Νόμου, προσέρχομαι ἐνώπιόν σας διὰ νὰ ἐκθέσω τὰ πεπραγμένα τῆς Πρυτανείας μου ἀπὸ τῆς 1.9.1967 ἕως 31.8.1968. Θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐπίσημος ἐγκαθίδρυσις τῶν νέων Πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν καὶ ὁ νέος Πρύτανης θὰ ἀναπτύξῃ τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν πρόσκλησιν εἰδικὸν θέμα.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔθιμον, πέραν τῆς τυπικότητος, εἶναι καὶ ἠθικὴ ὑποχρέωσις λογοδοσίας ἀπέναντι τῶν συναδέλφων, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς ψήφου των με ἀνέδειξαν εἰς τὸ ὑπατον ἀξίωμα τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπέναντι τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἐνίσχυσιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν πολλαπλῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος, ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας ἢ ὁποῖα μᾶς ἐνεπιστεύθη τὰ παιδιὰ της νὰ τὰ μορφώσωμεν.

Πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὸ θέμα μου, θεωρῶ καθήκον ἐπιβεβλημένον νὰ ἐκφράσω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας πρὸς πολλὰς κατευθύνσεις, τόσον ἐντός, ὅσον καὶ ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μάλιστα :

Ἐν πρώτοις πρὸς τὰ μέλη τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου διὰ τὴν πολύτιμον συνεργασίαν των καὶ συμπαράστασιν εἰς τὸ ὑπὸ ἄκρας δυσμενεῖς συνθήκας βαρὺ καὶ ἐπίμοχθον ἔργον τῆς Διοικήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Πρυτανείας μου, ἰδιαίτερος δὲ πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους κ.κ. Π. Χρήστου καὶ Στ. Καψωμένον, Προπρύτανην καὶ Ἀντιπρύτανην ἀντιστοίχως. Πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου κ. Β. Σκουβάκην διὰ τὴν καρποφόρον συμβολὴν του εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς Πρυτανείας μου,

καθώς και διὰ τὰς ἐμπεριστατωμένας εἰσηγήσεις του ἐπὶ θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν συνεδριῶν τῆς Συγκλήτου, ὅπερ και διηυκόλυνε τὴν ἐπίλυσιν πολυπλόκων ζητημάτων. Πρὸς τὴν ἀφοσιωμένην εἰς τὸ ἔργον της και ἀκαταπρόσητον Γραμματέα τῆς Συγκλήτου δίδα Χρ. Γουπιδίου διὰ τὴν ἀρίστην ἀπόδοσιν τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριῶν και τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Συγκλήτου. Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς ἀρτίως ὀργανωμένης και ἀψόγως ἐργαζομένης Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας κ. Ἀνδρῆτσον διὰ τὴν πολύτιμον βοήθειάν του εἰς οἰκονομικῆς φύσεως και ἄλλα ζητήματα τοῦ Πανεπιστημίου, καθὼς και πρὸς τὸν προϊστάμενον τῆς ἰδίας ὑπηρεσίας κ. Συμεώνογλου. Πρὸς τὴν εὐσυνείδητον προϊσταμένην τοῦ Γραφείου Διοικήσεως δίδα Λογοθέτου, ἐργαζομένην μέχρι βαθείας νυκτὸς πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ὄγκου ἐργασίας. Πρὸς τοὺς Γραμματεῖς ὅλων τῶν Σχολῶν διὰ τὴν ἐποικοδομητικὴν μετ' αὐτῶν συνεργασίαν και τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ ἐπίμοχθον ἔργον των. Πρὸς τὴν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κουφουδάκη μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1968 και ἐν συνεχείᾳ τοῦ κ. Ντελάλη Τεχνικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Πανεπιστημίου. Πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Φοιτητικῆς Λέσχης διὰ τὴν δραστηριότητα εἰς τὸν εὐπαθῆ και σπουδαίας κοινωνικῆς ἀποστολῆς αὐτὸν τομέα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν μερίμνης. Πρὸς ὅλα τὰ Συμβούλια τοῦ Πανεπιστημίου (Οἰκοδομικόν, Ἐποπτικόν, Συμβούλιον Ἰνστιτούτου Ἑένων Γλωσσῶν, Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης, Πειθαρχικόν και Ὑπηρεσιακόν Συμβούλιον), διότι διὰ τῆς δραστηριότητός των διηυκόλυνον τὸ ἔργον τῆς Διοικήσεως. Πρὸς τοὺς συναδέλφους κ.κ. Χρήστου, Μαυρίδην και Λογαράν, ἐπόπτας ἀντιστοίχως Δημοσιευμάτων, Δημοσίων Σχέσεων και Βιβλιοθήκης. Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Γυμναστηρίου κ. Χρῦσην διὰ τὴν δραστηριότητά του και διὰ τὴν συμμετοχὴν ἀθλητικῶν και χορευτικῶν συγκροτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου εἰς διαφόρους ἐκδηλώσεις ἐντὸς και ἐκτὸς Θεσσαλονίκης και τὴν ἐντεῦθεν προβολὴν τοῦ Ἰδρύματος. Πρὸς ἅπαν τὸ διοικητικὸν και ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν φιλεργίαν, προθυμίαν και ἀγάπην πρὸς τὸ Ἰδρυμα. Πρὸς τὸν Δικηγόρον τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ι. Καμπιτόγλου διὰ τὸ ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον και ζῆλον διὰ τὰ θέματα τοῦ Πανεπιστημίου.

Αἱ ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου εὐχαριστίαι ἀπευθύνονται :

Πρὸς τὴν Ἐπαναστατικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἀναγκαίους πιστώσεων. Ἰδιαιτέραι εὐχαριστίαι ἀπευθύνονται και πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν τοῦ Συντονισμοῦ κ. Μακαρέζον διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ Πανεπιστήμια τῆς Β. Ἑλλάδος, Θεσσαλονίκης και Ἰωαννίνων, και δὴ εἰς τὸν τομέα τῶν Δημοσίων Ἐπενδύσεων, ὡς και διὰ τὴν πρόθυμον ἀνταπόκρισίν του εἰς τὴν πρότασιν τῆς Διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου μας διὰ τὴν κατὰ 50% αὐξήσιν τοῦ εἰδικοῦ κονδυλίου ὑποτροφιῶν ἀλλοδαπῶν φοιτητῶν, ἧτοι ἀπὸ 80 εἰς 120 ὑποτρόφους. Θερμὰς εὐχαριστίας ἀπευθύνομεν και πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου κ. Λυμπερίδην διὰ τὴν ταχεῖαν

ἐπίλυσιν ζητημάτων τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Ἰωαννίνων τῆς ἀρμοδιότητός του. Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρησκευμάτων, ἰδιαιτέρως δὲ πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδευσεως κ. Παπαπᾶνον ἐκφράζομεν ἐπίσης τὰς θερμὰς μας εὐχαριστίας, ὡς καὶ πρὸς τὸν τόσον ἐπιβαρυνόμενον μὲ πολλὰ προβλήματα τοῦ Πανεπιστημίου μας εἰς τὸλ οἰκοδομικὸν τομέα προϋστάμενον τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου κ. Μαμωνᾶν. Θερμὰς εὐχαριστίας ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τὸ Βασιλικὸν Ἐθνικὸν Ἰδρυμα, καθὼς καὶ τὴν Φοιτητικὴν Ἑστίαν. Τέλος ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς μας εὐχαριστίας καὶ πρὸς τὸν τέως Δήμαρχον Θεσσαλονίκης κ. Βυρ. Ἀντωνιάδην, ὡς καὶ τὸν νῦν Δήμαρχον κ. Ἄλ. Κωνσταντινίδην, διότι ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν κατὰ σχετικὴν συζήτησιν περὶ δυσκολίας ἐξευρέσεως καταλλήλου ἐκτάσεως διὰ τὴν ἴδρυσιν βοτανικοῦ κήπου, συνέλαβε τὴν ἰδέαν περὶ παραχωρήσεως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ τὸν ἐν λόγῳ σκοπὸν οἰκοπεδικῆς ἐκτάσεως τοῦ Δήμου εἰς τὰ λουτρὰ Σέδες ἐκτάσεως 330 στρεμμάτων, ὁ δὲ δευτερος περιέβαλε τὸ ἐν λόγῳ θέμα μὲ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ προώθησε διὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Καὶ ἤδη εἰσέρχομαι εἰς τὸ θέμα μου.

Τὸ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, τεταγμένον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἔθνους, εἶναι τὸ μεγαλύτερον καὶ πολυαριθμότερον Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα τῆς χώρας μας εἰς Σχολὰς, φοιτητὰς καὶ κτιριακὰ συγκροτήματα, ὡς κοινωνικὸς δὲ θεσμὸς καὶ ζωντανὸς ὀργανισμὸς δι' ἀνθρώπους ποὺ θέλουν νὰ μορφωθοῦν καὶ νὰ μορφώσουν, νὰ ἐρευνήσουν καὶ νὰ δημιουργήσουν, συγκροτεῖται ἀπὸ διδασκιομένους καὶ διδάσκοντας, ἀπὸ ἐρευνητὰς τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀληθείας, ἀπὸ διοικητικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἀπὸ οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν ὑπηρεσίαν διὰ τὰ οἰκονομικὰ καὶ τεχνικὰ ζητήματα καὶ ἀπὸ κτιριακὰ συγκροτήματα μὲ ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας, μὲ ἐπιστημονικὰ ὄργανα καὶ συσκευάς. Ὡς ἐκ τούτου, λοιπόν, διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν πεπραγμένων τῆς Πρυτανείας μου θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς δώσω μίαν ἀδράν, ἀλλὰ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀντικειμενικὴν καὶ ὠλοκληρωμένην εἰκόνα τῆς κινήσεως, τῆς δραστηριότητος καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ Ἰδρύματος εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς αὐτοῦ, ἀρχόμενος ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς, διότι τὸ Πανεπιστήμιον ὑπάρχει δι' αὐτούς καὶ πρωταρχικὸν καθῆκον τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ μόρφωσις τῶν νέων.

1. Φοιτητικὰ

Τὸ σύνολον τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν ἀνήρχετο τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1967-1968 εἰς 24.880 ἐκ τῶν ὁποίων 3.704 ἦσαν οἱ προσερ-

χόμενοι εις τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις καὶ μὴ ὑποχρεωμένοι εις ἀνανέωσιν ἐγγραφῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν 24.880 φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν κατανέμεται εἰς 8 Σχολὰς ὡς ἀκολούθως: Σχολὴ Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν 8.139, Φυσικομαθηματικὴ 4.418, Ἱατρικὴ μὲ τὸ Ὀδοντιατρικὸν Τμῆμα 4.159 (Ἱατρικὴ 3.239, Ὀδοντιατρικὸν Τμῆμα 920), Φιλοσοφικὴ μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτον Ἐένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν 2.939 (Φιλοσοφικὴ 1.306, Ἰνστιτοῦτον Ἐένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν 1.633), Γεωπονοδασολογικὴ 2.218, Πολυτεχνικὴ 2.002, Κτηνιατρικὴ 596 καὶ Θεολογικὴ 409. Ἐκ τῶν 24.880 φοιτητῶν οἱ 1.285 ἦσαν ὑπότροφοι τοῦ Ἰδρύματος Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν. Περὶ τοὺς 3.500 ἄποροι καὶ ἐπιμελεῖς φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι ἐσιτίσθησαν ἡμερησίως, ἐκ τῶν ὁποίων 1.800 εἰς τὴν Φοιτητικὴν Λέσχην καὶ οἱ ὑπόλοιποι 1.700 εἰς διάφορα ἐξωτερικὰ μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου συμβεβλημένα ἐστιατόρια.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνεγράφησαν 5.546 πρωτοετεῖς φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι, ἐκ τῶν ὁποίων 2.161 εἰς τὴν Σχολὴν Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, 816 εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν, 607 εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτον Ἐένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν (398 Φιλοσοφικὴ, 209 Ἰνστ. Ἐένων Γλωσσῶν), 546 εἰς τὴν Γεωπονοδασολογικὴν, 491 εἰς τὴν Ἱατρικὴν μὲ τὸ Ὀδοντιατρικὸν Τμῆμα (363 Ἱατρικὴ, 128 Ὀδοντ. Τμῆμα), 436 εἰς τὴν Πολυτεχνικὴν, 273 εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν καὶ 116 εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν.

Μεταξὺ τῶν 24.880 φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν περιλαμβάνονται καὶ 878 ἀλλοδαποί, ἐκ τῶν ὁποίων 648 κατάγονται ἐκ Κύπρου, 57 ὁμογενεῖς ἐκ Τουρκίας, 23 ἐξ Αἰθιοπίας, 22 ὁμογενεῖς ἐξ Αἰγύπτου, 20 ἐξ Ἰορδανίας, ἀνὰ 13 ἐξ Η.Π. Ἀμερικῆς καὶ Οὐγκάντας, ἀνὰ 8 ἐξ Ἀγγλίας, Ἀλβανίας καὶ Λιβύης, 7 ἐκ Συρίας, 6 ἐκ Σουδάν, 4 ἐκ Κέννυας, ἀνὰ 3 ἐξ Αἰτῆς καὶ Πακιστάν, ἀνὰ 2 ἐξ Ἀργεντινῆς, Δυτικῆς Γερμανίας, Καναδᾶ καὶ Νιγηρίας, ἀνὰ 1 ἐξ Αὐστραλίας, Γιουγκοσλαβίας, Ἑλβετίας, Ἰνδιῶν, Ἰσπανίας, Ἰταλίας, Βελγικοῦ Κογκό, (Kinshase) Κογκό, Ν. Κορέας, Μπουροντί, Νοτιοαφρικανικῆς Ἐνώσεως, Παναμαῖ, Πολωνίας, Σουηδίας, Τσεχοσλοβακίας καὶ 12 εἶναι ἀκαθορίστου ὑπηκοότητος.

Ἐκ τῶν 878 ἀλλοδαπῶν φοιτητῶν ἦσαν ἐγγεγραμμένοι: 305 εἰς τὴν Γεωπονοδασολογικὴν Σχολὴν, 148 εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν, 102 εἰς τὴν Σχολὴν Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, 90 εἰς τὴν Ἱατρικὴν, 79 εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν, 47 εἰς τὴν Πολυτεχνικὴν, 36 εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Ἐένων Γλωσσῶν, 30 εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν, 28 εἰς τὸ Ὀδοντιατρικὸν Τμῆμα καὶ 12 εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν. Ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν φοιτητῶν 80 ἦσαν ὑπότροφοι τοῦ Πανεπιστημίου μας, καταγόμενοι κατὰ 98% ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς καὶ Μέσης Ἀνατολῆς, κατὰ ληφθεῖσαν δὲ ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου,

ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποτροφιῶν δι' ἄλλοδαποὺς φοιτητὰς ἠῤῥῆθη ἀπὸ 80 εἰς 120. Ἡ χορηγούμενη ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ὑποτροφία εἶναι 2.500 δρχ. κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον ὑπότροφον. Τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸν εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τοῦ Πανεπιστημίου, διότι οἱ ἄλλοδαποὶ καὶ μάλιστα οἱ ὑπότροφοι φοιτηταὶ θὰ εἶναι πρὸς βεβαίωσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς χώρας των.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος κατέστησαν πτυχιούχοι 1.808 φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι, ἤτοι: 424 τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, 305 τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς, 247 ἀντιστοίχως τῆς Γεωπονολογικῆς καὶ Ἰατρικῆς, 216 τῆς Πολυτεχνικῆς, 110 τοῦ Ἰνστιτούτου Ξένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν, 108 τῆς Φιλοσοφικῆς, 59 τοῦ Ὀδοντιατρικοῦ τμήματος, 55 τῆς Θεολογικῆς καὶ 42 τῆς Κτηνιατρικῆς. Τὸ ἴδιον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἔλαβε πτυχίον τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ ὁ πρῶτος ἄλλοδαπὸς φοιτητῆς, καταγόμενος ἐκ Νιγηρίας.

Ὁ τεράστιος ἀριθμὸς τῶν 24.880 φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐνθουσιάζῃ, ἀλλὰ νὰ μᾶς ἀνησυχῇ, διότι αἱ ὑφιστάμεναι δυνατότητες ἐκπαιδύσεως ἀπὸ ἀπόψεως διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ χώρου εἶναι τὸ πολὺ διὰ 10.000.

Διὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν τὸ μέγεθος τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν ἐκπαιδύσεως τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀριθμοῦ φοιτητῶν, ἀναφέρω ἐνδεικτικῶς ὅτι ἡ ἀναλογία μεταξὺ διδασκόντων καὶ διδασκομένων εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι 1:20-25, ἐνῶ εἰς ἡμᾶς αὕτη εἶναι αὐτόχρημα ἀπαγορευτικὴ. Οὕτω, εἰς τὸ Πανεπιστήμιόν μας οἱ 6.088 ἐγγεγραμμένοι φοιτηταὶ εἰς τὴν Σχολὴν Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἔπρεπε νὰ διδασκοῦν ἀπὸ 26 καθηγητὰς καὶ ὑφηγητὰς, ἤτοι ὑπὸ ἀναλογίαν 1:253, εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολὴν ἡ ἀναλογία ἦτο 1:157, εἰς τὴν Πολυτεχνικὴν 1:118, τὴν Ἰατρικὴν 1:104, τὴν Γεωπονολογικὴν 1:83, τὴν Κτηνιατρικὴν 1:60, τὸ Ἰνστιτούτον Ξένων Γλωσσῶν 1:50, τὴν Φιλοσοφικὴν 1:48 καὶ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν 1:21. Ἡ ἀποψίλωσις τοῦ Ἰδρύματος εἰς ἀνώτερον διδακτικὸν προσωπικὸν συνεπέα τῆς ἀδίκου καὶ ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως 28 καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν, ἐπηύξησε τὰς δυσχερείας ταύτας.

Πρέπει πρὸς τούτοις νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἀρκετοὶ καθηγηταὶ ὀρισμένων Σχολῶν, ὡς κυρίως τῆς Φυσικομαθηματικῆς καὶ μιᾶς - δύο ἄλλων ἀκόμη Σχολῶν, ὡς διδάσκοντες γενικὰ μαθήματα (π.χ. Χημείαν, Φυσικὴν, Μαθηματικά, Βοτανικὴν), ἐδίδαξαν ἀκόμη εἴτε εἰς ὅλας τὰς πέντε Σχολὰς τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, εἴτε εἰς μίαν ἢ δύο, ἐνῶ ἕτεροι ἦσαν ἐπιφορτισμένοι καὶ μετὰ τὴν διδασκαλίαν κενῶν ἐδρῶν, γεγονόςδες τὸ ὅποιον καὶ ἐπεβάρυνεν αὐτοὺς ἀκόμη περισσότερον καὶ ἐδυσχέρανε τὴν ἐκπαίδευσιν.

Ἄλλὰ καὶ τὸ τόσον ἀπαραίτητον διὰ τὰ ἐργαστήρια, φροντιστήρια καὶ λοιπὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας βοηθητικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν ἦτο ἀνε-

παρκέστατον. Καί ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς φοιτητῶν ἐτετραπλασιάθη ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας (1957-1958 6.134, 1967-1968 24.880), τὸ βοηθητικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν ἄλλου μὲν ἠὺξήθη εἰς ἀσήμαντον ἀριθμὸν καὶ ἄλλου παρέμεινεν ἀριθμητικῶς τὸ ἴδιον, ἢ καὶ ἠλαττώθη ἀκόμη, μὲ ἀποτέλεσμα εἰς μερικάς περιπτώσεις νὰ παραστῇ ἀνάγκη μειώσεως τοῦ ὠραρίου ἀσκήσεων εἰς τὸ ἦμισυ.

Τὸ πρόβλημα ἐξ ἄλλου τῶν ἀναγκαιούντων χώρων ἐκπαιδεύσεως, παρὰ τὴν ἐμφανιζομένην πληθώραν κτιριακῶν συγκροτημάτων, κατέστη ὀξύ, διότι τὰ ἀνεγερθέντα καὶ ἀνεγειρόμενα κτίρια προεβλέφθησαν διὰ 10.000 τὸ πολὺ φοιτητάς.

Διὰ τοῦτο, ἀνώτερον καὶ κατώτερον διδακτικὸν προσωπικόν, ἔχον βαθεῖαν συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς του, ἐπεδόθη εἰς ἐξαντλητικὴν ἐργασίαν μέχρι βαθείας νυκτὸς διὰ νὰ διδαχθοῦν ὅλοι οἱ φοιτηταί. Δυστυχῶς ὅμως οὗτοι, παρ' ὅλα ταῦτα καὶ παρὰ τὰ δωρεὰν χορηγηθέντα εἰς αὐτοὺς βιβλία καὶ ἄλλας εὐκολίας σπουδῶν, παρὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, οὐδεμίαν βελτίωσιν ἐσημείωσαν, ὅπως ἀπέδειξαν αἱ τμηματικαὶ ἐξετάσεις. Τὸ ποσοστὸν τῶν πράγματι ἐπιμελῶν καὶ φιλοπροόδων φοιτητῶν εἶναι τὸ ἴδιον ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθόν. Ἐὰν αἱ πάσης φύσεως εὐκολαὶ σπουδῶν παρείχοντο μόνον εἰς τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ ἀπόρους καὶ οὐχὶ συλλήβδην εἰς ὅλους καὶ ἀρκετοὺς κατόχους καὶ ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων ἀκόμη, τότε θὰ ἀνεπτύσσετο μία ἀμιλλα καὶ προσπάθεια βελτιώσεως τῶν φοιτητῶν καὶ πραγματικὴ ἐκτίμησις καὶ ἀξιοποίησις τῶν δωρεὰν χορηγούμενων βιβλίων.

Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ διὰ πρώτην φορὰν ἐφαρμοσθεῖσα δωρεὰν χορηγήσις βιβλίων παρουσίασε πολλὰ μειονεκτήματα διὰ τοὺς φοιτητάς, ὡς καὶ εἰς βάρος τῶν συγγραφέων. Οὕτω, οἱ μὲν φοιτηταὶ παρελάμβανον τὰ βιβλία λόγῳ τῆς πολυπλόκου διαδικασίας πολὺ ἀργὰ καὶ ἤρχοντο οὕτω ἀπαράσκευοι εἰς τὰ φροντιστήρια, οἱ δὲ συγγραφεῖς καθηγηταὶ καὶ ὑφηγηταί, οἱ ὅποιοι εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον μισθοδίατοι, εἰσέπραξαν τὸ ἐξ ἰδίων ἢ ἐπὶ πιστώσει διὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν βιβλίων διατεθὲν χρηματικὸν ποσὸν περὶ τὰ μέσα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἢ καὶ περὶ τὸ τέλος ἀκόμη, καὶ τοῦτο κατὰ 75% μόνον, παρ' ὅλον ὅτι τὸ κράτος ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας ὀλοκληρον τὸ ποσὸν διὰ τὴν ἐξόφλησιν. Πρὸς τούτοις δεόν νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ διατίμησις τῶν συγγραμμάτων ἐγένετο ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐξ ὑπαλλήλων τῶν Ἰπουργείων Παιδείας καὶ Ἐμπορίου, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ συνήθους ἐμπορικοῦ εἴδους καὶ οὐχὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν φύσιν τοῦ κειμένου (ἀπλοῦν κείμενον ἢ καὶ μὲ εἰκόνας, μὲ διαγράμματα, σχέδια, μαθηματικούς ἢ χημικούς τύπους), ὥστε ἡ οὕτω καθορισθεῖσα τιμὴ πωλήσεως ὑπῆρξεν εἰς πολλὰς περιπτώσεις κατωτέρα τοῦ κόστους μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοστοῦ προμηθείας τοῦ βιβλιοπώλου καὶ τοῦ παρακρατηθέντος φόρου.

Ἀνεξαρτήτως τῆς δυσαναλογίας αὐτῆς μεταξὺ διδασκόντων καὶ διδασκο-

μένων, ἡ ὁποία καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν τόσον ἀπαραίτητον ἀπὸ παιδαγωγικῆς ἀπόψεως συγχὴν καὶ στενὴν ἐπαφὴν μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἡ πολυνομία, ὡς καὶ τὸ ὑφιστάμενον σύστημα ἐκπαίδευσεως μὲ τὰς διαφόρους δῆθεν εὐκολίας ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν (πολλαὶ ἐξεταστικαὶ περίοδοι, μεταφορὰ μαθημάτων, μεταφορὰ μεταφερομένων μαθημάτων κ.λ.π.), εἶναι ὑπεύθυνα διὰ τὴν πλημμελῆ κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν πρέπει νὰ ἐντείνωμεν τὴν προσπάθειάν μας νὰ σμικρύνωμεν τὴν ἀπόστασιν πρὸς μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὰς ἄλλας προηγμένας χώρας. Τὸ Πανεπιστήμιόν μας, ἔχον συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν του, ἀπέστειλε καὶ εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν ἀκόμη εἰς τὸ Ἑπιχειρῆμα Παιδείας Νομοσχέδιον ἀναμορφώσεως τῶν προγραμμάτων διδασκαλίας καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς ἐκπαίδευσεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων δυστυχῶς οὐδεμία ἐνέργεια ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἑπιχειρήματος. Δυστυχῶς τὸ Ἑπιχειρῆμα Παιδείας ἀνέκαθεν, ἀντὶ νὰ συνεργάζεται μετὰ τῶν ὑπευθύνων καὶ ἀρμοδίων λόγῳ κτηθείσης πείρας εἰς τὴν πρᾶξιν συμβούλων του, τῶν Ἀνωτάτων Πνευματικῶν Ἰδρυμάτων, τὰ ὁποῖα μετὰ τῆς πολιτείας εἶναι οἱ φορεῖς τῆς ἐπιστημονικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας, νομοθετεῖ ἐρήμην αὐτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκύπτουν ἐκ τῶν ὑστέρων ἐμπλοκαί, ἀναστατώσεις, διαφωνίαι λόγῳ ἀνεφαρμοστων καὶ ἐπιζημιῶν διατάξεων.

Σκοπὸς τοῦ Πανεπιστημίου δὲν εἶναι μόνον ἡ ἐπιστημονικὴ ἐκπαίδευσίς τῶν φοιτητῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ μόρφωσις αὐτῶν. "Ἄλλο ἐκπαίδευσίς καὶ ἄλλο μόρφωσις. Ἡ ἐκπαίδευσίς δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὴν μόρφωσιν, ἡ ὁποία κατὰ τὸν ἑλληνομαθῆ Ρωμαῖον: *«τὴν ψυχὴν καθαίρει, τὸν βίον κοσμεῖ, σωφροσύνην ἐντίθησιν καὶ σοφίαν νομοθετεῖ»*.

Ἡ ἐκπαίδευσίς εἶναι μία διανοητικὴ ἐργασία μὲ στόχον τὴν ποσότητα, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν μετάδοσιν γνώσεων εἰς τοὺς ἐκπαιδευομένους, ἡ δὲ μόρφωσις, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἀγωγή, εἶναι μία πνευματικὴ διαδικασία, εἰσάγουσα ποιότητα καὶ ἐνσταλάζουσα ἠθικὰ βιώματα καὶ μορφωτικὰ ἀγαθὰ. Ἐχομεν ἀνάγκην ὄχι μόνον ἀπὸ ἐκπαιδευμένους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μορφωμένους καὶ μὲ ἀγωγήν ἀνθρώπους, διότι ἄτομα μὲ ἀγωγήν ἀμιλλῶνται εἰς εὐγενεῖς πράξεις, εἰς ἠθικὰς ἐξάρσεις καὶ πνευματικὰς ἐκδηλώσεις. Διακατέχονται ἀπὸ εὐγενεῖς φιλοδοξίας, σέβονται τοὺς νόμους καὶ συντελοῦν εἰς τὴν πρόοδον τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία δὲν χρειάζεται μόνον ἰκανὰ ἡγετικὰ στελέχη, ἀλλὰ καὶ ἐνάρετα μέλη. Ἀμφότεροι οἱ σκοποί, ἐκπαίδευσίς καὶ μόρφωσις, εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθοῦν μόνον ὅταν ὅλοι οἱ παράγοντες εἶναι εὐνοϊκοὶ (π.χ. ἐπαρκεῖς χώροι διδασκαλίας, συγχὴ καὶ στενὴ ἐπαφὴ μεταξὺ διδασκόντων καὶ διδασκόμενων κ.λ.π.), ὅπερ ὑπὸ τὰς ὑφισταμένας συνθήκας δὲν συμβαίνει.

2. Διδακτικὸν προσωπικὸν

α) Ἀνώτερον Διδακτικὸν Προσωπικὸν

Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1967-1968 ἡ δύναμις τοῦ ἀνωτέρου διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἀπετελεῖτο εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ἐξ 155 τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων καθηγητῶν καὶ 40 ἐντεταλμένων ὑφηγητῶν, ἧτοι ἐν τῷ συνόλῳ ἐξ 195, ἐνῶ 58 ἔτεροι ἔδραι (25 τακτικά, 33 ἔκτακτοι) ἦσαν κεναί. Δυστυχῶς ὅμως τὰ κενὰ αὐτὰ κατέστησαν ἀκόμη μεγαλύτερα λόγω τῆς ἀπολύσεως 28 καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν καὶ τῆς παραιτήσεως 5 καθηγητῶν. Πρὸς τούτοις δὲν ἐδί-
δαξαν 6 καθηγηταί, εἴτε διότι οὗτοι ἦσαν ἀπεσπασμένοι ὡς διευθυνταὶ εἰς πνευματικὰ ἰδρύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ, εἴτε διότι εὐρίσκοντο ἐν ἀναρρωτικῇ καὶ ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ, εἴτε διότι ἀνέλαβον Ὑπουργεῖα. Οὕτω, λοιπόν, τὸ ἀνώτερον διδακτικὸν προσωπικὸν ἐμειώθη κατὰ 25%, γεγονός τὸ ὁποῖον καὶ ἐδημιούργησε μεγάλα προβλήματα εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ ἰδίως εἰς τὰς Σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων 88 περίπου ἑδρῶν.

Ἡ Πανεπιστημιακὴ οἰκογένεια ἐθρήνησε τὸν θάνατον ἐνὸς ἐκλεκτοῦ μέλους τῆς, τοῦ καθηγητοῦ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς Χρήστου Λεφάκη.

Ἡ δυνάμει τῶν Θ καὶ Ι Συντακτικῶν Πράξεων, καὶ παρὰ πᾶσαν ἔννοιαν δικαίου καὶ ἠθικῆς, ἀπόλυσις 28 καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου μας, χωρὶς τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα ἀπολογίας, ἐπληξε καιρίως τὴν πανεπιστημιακὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν ἐγέμισε πικρίαν καὶ ὀδύνην, ἡ δὲ ὀδύνη καθίσταται πολλῶ μᾶλλον ἐντονωτέρα, ἐκ τῆς διαπιστώσεως ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, σεμνυνόμενον ὅτι διεκδικεῖ τὴν πρωτοπορίαν εἰς τὸν στίβον τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἐθνικῶν προσπαθειῶν, ἐμφανίζεται ἰδιαιτέρως πληγὴν ἀπὸ τὸν μεγάλον ἀριθμὸν ἀπολυθέντων ἀνωτέρων λειτουργῶν του. Ἡ ὀδύνη αὕτη ἐμετριάσθη, διότι διὰ τῆς 15718/18.10.1968 ὑπουργικῆς πράξεως ἀποκατεστάθησαν καὶ ἐπανῆλθον εἰς τοὺς κόλπους τῆς πανεπιστημιακῆς οἰκογενείας μετὰ ἐννεάμηνον ἀπομάκρυνσιν 5 καθηγηταί καὶ 4 ὑφηγηταί, διὰ τὴν ὁποίαν πρᾶξιν καὶ εὐχαριστοῦμεν τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν, εὐελπιστοῦντες ὅτι αὕτη θὰ ἀποκαταστήσῃ καὶ τοὺς ὑπολοίπους 19 καθηγητὰς καὶ ὑφηγητὰς.

Δραστηριότης τοῦ Ἀνωτέρου Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ

Τὸ ἀνώτερον ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὸ ἐπίμοχθον ἔργον τῆς διδασκαλίας τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἐγνωσμένων, ἡ ὁποία εἶναι καὶ τὸ πρωταρχικὸν του καθήκον, ἀλλὰ ἀφῆρωσε

τάς δυνάμεις του και εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐπιστήμης διὰ τῆς ἐρεύνης, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν δημιουργίαν, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ πληθώραν δημοσιευθειῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐπετηρίδας τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς ξένα ἐπιστημονικὰ περιοδικά. Ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν δημιουργίαν ἐξαρτᾶται πρωτίστως καὶ ἡ ἀξία καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων. Τὸ Πανεπιστήμιόν μας σεμνύεται, διότι ἐπέτυχε καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτόν.

Ἡ ἐπιστήμη σήμερον, χάρις εἰς τὰ πυκνότερα καὶ ταχύτερα μέσα συγκοινωνίας καὶ ἐπικοινωνίας, προσλαμβάνει γοργῶς διεθνή χαρακτῆρα, ἐκδήλωσις δὲ τῆς τάσεως αὐτῆς πρὸς διεθνοποίησιν τῆς ἐπιστήμης, εἶναι τὰ πολλὰ διεθνῆ συνέδρια. Εἰς τὰ συνέδρια ταῦτα συμμετέχει τακτικῶς τὸ Πανεπιστήμιόν μας δι' ἐκπροσώπων του, οἱ ὅποιοι προβάλλουν τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμμετέσχον 35 καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου μας εἰς διάφορα διεθνῆ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, ἐνῶ ἕτεροι 19 προσεκλήθησαν ὑπὸ ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ σειρὰν μαθημάτων, διαλέξεων καὶ ἐρεύνας τοῦ κλάδου των.

Μεγάλῃ ἦτο ἡ προσφορὰ τοῦ Πανεπιστημίου μας καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα διὰ μορφωτικῶν διαλέξεων τοῦ ἀνωτέρου διδασκτικοῦ προσωπικοῦ, αἱ ὅποιαί μάλιστα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Πρυτανείας μου προσέλαβον καθολικὸν χαρακτῆρα, πραγματοποιηθεῖσαι ὑπὸ 90 περίπου καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Β. Ἑλλάδος.

*Ἐκλογαὶ - νέοι διορισμοὶ - προκηρύξεις κενῶν ἐδρῶν -
κίνησις καθηγητικοῦ προσωπικοῦ*

Εἰς μερικὰς ἀπὸ μακροῦ προκηρυχθείσας κενὰς ἔδρας, ἡ ἐκκρεμοῦσα διαδικασία ἐκλογῆς ἔληξε μόλις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος λόγῳ τῆς τροποποιηθείσης ἐν τῷ μεταξὺ νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς καθηγητῶν, εἰς ἑτέρας προκηρυχθείσας ἐγένετο ἐκλογὴ τὸ ἴδιον ἔτος, ἐνῶ μερικαὶ δὲν ἐπληρώθησαν, εἴτε διότι δὲν παρουσιάσθησαν ὑποψήφιοι, εἴτε διότι οἱ ὑποβαλόντες ὑποψηφιότητα εἶχον λίαν πενιχρὸν ἐπιστημονικὸν ἔργον.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διορίσθησαν 11 καθηγηταί, 2 ἐντεταλμένοι καὶ 5 ἄμισθοι ὑφηγηταί, ἐνῶ 31 ἐκλεγέντων καὶ προταθέντων πρὸς διορισμὸν καθηγητῶν καὶ 13 ὑφηγητῶν οἱ διορισμοὶ δὲν εἶχον γίνεαι ἀκόμη μέχρι τέλους τῆς πρυτανικῆς μου θητείας, δηλαδὴ μέχρι τέλους Αὐγούστου 1968, καίτοι μερικαὶ προτάσεις διορισμῶν εἶχον ὑποβληθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1968. Ἀρκετοὶ ἐκ τῶν διορισθέντων ἢ ὑπὸ διορισμὸν εὐρισκομένων, ἦσαν προηγουμένως ἐκτακτοὶ καθηγηταὶ ἢ ὑφηγηταὶ τοῦ ἰδίου Πανεπιστημίου.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρυτανικῆς μου θητείας, ἐθεσπίσθη καὶ ἡ ΙΕ συντακτικὴ πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας ἐμειώθη τὸ ὄριον ἡλικίας τῶν καθηγητῶν τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς χώρας ἀπὸ τοῦ 70ου ἔτους εἰς τὸ 65ον. Ἡ ἐν λόγῳ συντακτικὴ πρᾶξις ἐπέφερε βαρὺ πλήγμα κατὰ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, διότι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1968 ἀπεχώρησαν ὁμαδικῶς μόνον ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης 25 καθηγηταί, γεγονόςς τὸ ὁποῖον καὶ ἀπεψίλωσε περαιτέρω τὸ Ἰδρυμα εἰς καθηγητικὸν προσωπικόν.

Εἰς τὰς ἐγγενεῖς καὶ μονίμους δυσχερείας τῶν ἐλληνικῶν ἰδρυμάτων τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας διὰ τὴν ἐπ' ἀνδρωσίν των εἰς διδακτικὰ στελέχη, λόγῳ τοῦ ἀνεπαρκοῦς ἀριθμοῦ τῶν διαθεσίμων δυνάμεων τῆς χώρας εἰς ἐπιστήμονας κεκτημένους τὰ προσόντα δι' ἐπιστημονικὴν σταδιοδρομίαν, προστεθήσαν καὶ νέαι, αἱ ὁποῖαι κατέστησαν ὀξύτατον τὸ πρόβλημα τῆς διδασκαλίας τοῦ λίαν ἠϋξημένου ἀριθμοῦ φοιτητῶν. Οὕτω, εἰς τὸ Πανεπιστήμιόν μας ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπελύθησαν ὀριστικῶς 19 καθηγηταί καὶ ὑφηγηταί, ἀφ' ἑτέρου ἀπεχώρησαν ὡς καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ νέου ὀρίου ἡλικίας 25 καθηγηταί, ὥστε ἐκ τῶν δύο τούτων μέτρων τῆς Κυβερνήσεως τὸ Πανεπιστήμιον ἰπώλεσε 44 ἀνώτερα ἐπιστημονικὰ στελέχη, εἰς τὸν ἀριθμὸν δὲ αὐτὸν πρέπει νὰ προστεθοῦν ἕτεροι 5 παραιτηθέντες καθηγηταί, 3 ἐκλεγέντες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ 1 ἀποβιώσας. Εἰς τὸν μεγάλον ἀριθμὸν αὐτὸν τῶν 53 κενωθεισῶν κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐδρῶν, προστίθεται καὶ μέγας ἀριθμὸς κενῶν ἐδρῶν τῶν ὁποίων ἡ πληρωσις δὲν εἶναι εὐχερῆς, καθὼς ἀπέδειξαν αἱ κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν διαδικασίαι ἐκλογῆς καθηγητῶν, εἰς τὰς ὁποίας εἴτε δὲν παρουσιάσθησαν ὑποψήφιοι, εἴτε οἱ παρουσιασθέντες δὲν διέθετον πέραν τῶν διδακτορικῶν των διατριβῶν ἀξιόλογον ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν.

Ἡ ἀναληφθεῖσα προσπάθεια προσελκύσεως Ἑλλήνων ἐπιστημόνων τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν πρόκειται νὰ τελεσφορήσῃ, διότι οὗτοι, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων λόγων, εἶναι ἐκεῖ ἄριστα τακτοποιημένοι, ἀμείβονται πλουσιοπαρόχως καὶ ἐργάζονται ὑπὸ ἰδεώδεις συνθήκας. Παρ' ὅλα ταῦτα, ἐλάχιστοι Ἑλληνας ἐπιστήμονες τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπέβαλον ὑποψηφιότητα εἰς κενὰς ἑδρας καὶ ἐξελέγησαν, ἀλλὰ ἀπαυδήσαντες νὰ περιμένουν τὸν διορισμὸν των, δὲν ἐνδιαφέρονται πλέον.

Ἡ ἀποχώρησις καὶ ἀπόλυσις μεγάλου ἀριθμοῦ καθηγητῶν ὑπὸ τὰς κρατούσας σήμερον εἰς τὴν χώραν συνθήκας προσφορᾶς ἐπιστημόνων διὰ τὴν ἐπ' ἀνδρωσίν των Ἰδρυμάτων τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας, θὰ ἐπιφέρῃ τὴν κατὰ πτωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης μὲ κίνδυνον τὴν μὴ ἀναγνώρισιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῶν πτυχίων τῶν ἐλληνικῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, ἂν τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπολυθέντων καὶ ἀποχωρησάντων καθηγητῶν κληθοῦν νὰ ἐναλάβουν ἀπαράσκευοι εἰσέτι νέοι. Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ καταστρεπτικοῦ ἀποτελέσματος συνεπέα τῆς ταυτοχρόνου ἀποχωρήσεως 6 ἡλικιῶν καθηγητῶν,

ἡ ΙΕ' συντακτικὴ πρᾶξις θὰ ἔπρεπε νὰ ἰσχύῃ διὰ τοὺς νεοδιοριζομένους, ἢ νὰ κλιμακωθῇ ἢ ἀποχωρήσῃς ἐντὸς μιᾶς πενταετίας ἢ τριετίας, ὅποτε καὶ θὰ ἦτο εὐχερεστέρα ἢ ἐπ' ἀνδρωσὶς τῶν δημιουργουμένων κενῶν διὰ ἱκανῶν καὶ ὠρίμων ἐπιστημόνων.

Ἡ ὀλοκληρωτικὴ καὶ διὰ μιᾶς ἐφαρμογὴ τοῦ 65ου ὁρίου ἡλικίας ἀποχωρήσεως τῶν καθηγητῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε 70ου, εἶναι ἀδικαιολόγητος, διότι οἱ ἀνώτατοι ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τῆς ἡλικίας μεταξύ 65 καὶ 70 ἐτῶν, ὡς μὴ ἔχοντες νὰ ἐκτελέσουν χειρονακτικὴν ἐργασίαν, εἶναι ἄριστα εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσουν τὰ καθήκοντά των ἐξ ἴσου ὅπως οἱ ἀνώτεροι καὶ ἀνώτατοι δι-καστικοὶ λειτουργοί, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀνέκαθεν ἐξωμοιοῦντο καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ εὐρεθοῦν εἰς μειονεκτικὴν ἀπέναντι αὐτῶν θέσιν, δεδομένου ὅτι δι' αὐτοὺς παρέμεινεν ἰσχύον τὸ 70ον ἔτος. Ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους συνταξιοδοτήσεως ἀκόμη εἶναι ἀδικὸς ἢ αἰφνιδιαστικῶς ἐφαρμοσθεῖσα συντακτικὴ πρᾶξις, διότι ἄρκετοὶ τῶν ἀποχωρησάντων καθηγητῶν, στηριχθέντες εἰς τὸ ἰσχύον προηγουμένως ὄριον ἐξόδου, ἦτοι τὸ 70ον ἔτος, εἶχον εἰσέλθει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰς μεγάλην ἡλικίαν.

Πρὸς τοὺς ἀποχωρήσαντας ἀγαπητοὺς συναδέλφους, οἱ ὅποιοι ἀνήλωσαν ἐαυτοὺς ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν διακονίαν τῆς ἐπιστήμης, ἐμόχθησαν διὰ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἐξεπαίδευσαν χιλιάδας νέων ἐπιστημόνων, χωρὶς κὰν νὰ τοὺς ἐκφραστῇ ἢ πρὸς τοῦτο καθιερωμένη βασιλικὴ εὐαρέσκεια, ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν μακρὰν καὶ καρποφόρον δραστηριότητά των, καθὼς καὶ διὰ τὴν στοργὴν, μὲ τὴν ὁποίαν περιέβαλον τὸ "Ἴδρυμά μας. Τοὺς συνοδεύει ἡ ἀγάπη μας καὶ αἱ εὐχαί μας νὰ διατηρήσουν τὴν ζωτικότητά καὶ τὸ σφρίγγος των, ὥστε νὰ συνεχίσουν τὴν ἐπιστημονικὴν των δραστηριότητα.

β) Κατώτερον Διδακτικὸν Προσωπικὸν

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνήκουν ἀφ' ἑνὸς οἱ διδάσκαλοι, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ ἐπιμεληταί, βοηθοὶ καὶ παρασκευασταί.

Διδάσκαλοι: Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει καθιερωθῆ ὁ χρήσιμος θεσμὸς τῶν διδασκάλων διὰ τὴν διδασκαλίαν βοηθητικῶν, ἀλλὰ ὑποχρεωτικῶν διὰ τοὺς φοιτητὰς μαθημάτων καὶ κυρίως τῶν ξένων γλωσσῶν. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκάλων ἀνήρχετο εἰς 70, τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι ἦσαν ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, διότι οἱ φοιτηταί μας παρακολουθοῦν κατὰ 60% τὸ μάθημα τῶν ἀγγλικῶν.

Ἐπιμεληταί - Βοηθοὶ - Παρασκευασταί: Οὗτοι κατέχουν ὀργανικὰς θέσεις εἰς τὰ ἐργαστήρια, τὰ σπουδαστήρια καὶ τὰς κλινικὰς καὶ εἶναι οἱ πολῦτιμοι

συνεργάται καὶ συμπαραστάται τῶν καθηγητῶν εἰς τὸ διδακτικόν, τὸ ἐρευνητικὸν καὶ τὸ ὀργανωτικὸν ἔργον.

Ἡ συμβολὴ τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν φοιτητῶν εἶναι μεγάλη, διότι οὗτοι, λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἀσκουμένων φοιτητῶν καὶ τῶν ἐντεῦθεν δημιουργουμένων πολλῶν τμημάτων, ἐργάζονται φιλοτίμως καὶ ὑπερανθρώπως καὶ μέχρι βαθείας νυκτός. Μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ὑπάρχουν πολλοί, οἱ ὅποιοι διψοῦν διὰ μόρφωσιν καὶ ἔρευναν. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ ἐὰν ἔλεγον ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ φωτειναὶ διάνοιαι. Οἱ νέοι οὗτοι, οἱ ὅποιοι εἶναι ἄξιοι πάσης ὑποστηρίξεως καὶ προωθήσεως, δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν ἐκπόνησιν τῆς ἀπαραιτήτου διὰ τὴν διατήρησιν ἢ ἀπόκτησιν τῆς θέσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ βοηθοῦ διδακτορικῆς διατριβῆς, ἀλλὰ συνεχίζουν τὴν ἔρευναν καὶ ἐπὶ ἄλλων θεμάτων τοῦ κλάδου τῶν, ἀναγκαζόμενοι λόγῳ ἄλλων ἐργαστηριακῶν ἀπασχολήσεων νὰ ἐργάζωνται ἐνίοτε καὶ πέραν τοῦ μεσονυκτίου. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἔρευνα δὲν εἶναι μία ὀποιαδήποτε μηχανικὴ δραστηριότης, ἀλλὰ κάτι περισσότερον ἀπὸ μίαν ἀπλῆν ἐργασίαν εἰς ἔδαφος ἄγνωστον. Αὕτη προϋποθέτει ἀνθρώπους μὲ ὑψηλὰ ἰδανικά, μὲ μεγάλην δύναμιν, μὲ χαράν, θάρρος, τόλμην καὶ φαντασίαν. Ὁ ἐρευνητὴς εἶναι εἰς ἀφιλοχρήματος ἐπιχειρηματίας εἰς ἐπιστημονικὸν πεδῖον, τοιοῦτοι δὲ ἐπιχειρηματῖαι ὑπάρχουν ἀρκετοὶ μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ. Εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐπετηρίδας τῶν διαφόρων σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου, καθὼς καὶ εἰς ἄλλα ἐπιστημονικὰ περιοδικά, ἐδημοσιεύθησαν πλεῖστοι ὅσοι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἀπὸ τοὺς ἐπιμελητὰς καὶ βοηθοὺς 40 ἀνηγορεύθησαν διδάκτορες. Καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐχορηγήθησαν εἰς ἀρκετοὺς ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἐκπαιδευτικαὶ ἄδειαι διὰ τὴν μετάβασίν των εἰς τὸ ἔξωτερικὸν πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἐκσυγχρονισμόν τῆς ἐπιστημονικῆς των καταρτίσεως. Ἀπὸ τὸν ὅμιλον τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ θὰ προέλθουν οἱ αὐριανοὶ ὑφηγηταὶ καὶ καθηγηταί, σταδιοδρομοῦντες οὕτως ἐπὶ ἔτη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἀφοσιούμενοι εἰς αὐτὸ μὲ στοργήν. Ἀπὸ τὴν τάξιν αὐτὴν τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ προῆλθον πλεῖστοι ὅσοι ἐν ἐνεργείᾳ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου μας, ὅπως συμβαίνει ἰδίως εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολήν, τῆς ὁποίας οἱ 18 ἐκ τῶν 20 καθηγητῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους προέρχονται ἀπὸ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τοῦ κατωτέρου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, ἐπίσης εἰς τὴν Γεωπονοδοσολογικὴν ὅπου οἱ 14 ἐκ τῶν 23 καθηγητῶν ἦσαν προηγουμένως βοηθοὶ καὶ ἐπιμεληταί.

Ἐκ τῶν 739 νομοθετημένων ὀργανικῶν θέσεων τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ἦσαν πεπληρωμέναι αἱ 487 διὰ 140 ἐπιμελητῶν, 245 βοηθῶν καὶ 102 παρασκευαστῶν, ἦτοι κατὰ 66% περίπου. Ἐκ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, παρητήθησαν 31 καὶ παρέμειναν οὕτω κεναὶ 293 ὀργανικαὶ θέσεις, γεγονός ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ἐδυσχέραναν εἰς μέγιστον

βαθμόν τήν ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια, φροντιστήρια καὶ κλινικάς τοῦ ὑπερμέτρως ἀυξηθέντος ἀριθμοῦ φοιτητῶν. Εἰς μερικάς μάλιστα περιπτώσεις τὸ προσωπικὸν ἐργαστηρίων ἦτο ἀριθμητικῶς τὸ ἴδιον, ὅπως καὶ πρὸ δεκαετίας, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἐτετραπλασιάσθη κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα (1957-1958 6.134 φοιτηταί, 1967-1968 24.880), γεγονόςς τὸ ὁποῖον καὶ κατέστησεν ἀναπόφευκτον τὴν ἀνάγκην μειώσεως τοῦ ὥραριου ἀσκήσεων. Πρὸς τούτοις ἐπληρώθησαν διὰ καθηγητῶν καὶ μερικαὶ κεναὶ ἔδραι, αἱ ὁποῖαι ἐστεροῦντο παντελῶς βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν μεγάλων κενῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν, ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας προτάσεις διορισμῶν 136 ἐπιμελητῶν, βοηθῶν καὶ παρασκευαστῶν, αἱ ὁποῖαι, παρὰ τὰ ἔντονα διαβλήματα τῆς Διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου, προσέκρουσαν εἰς τὴν συνήθη ἄρνησιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους. Τελικὸν ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν ὑπῆρξεν ὁ διορισμὸς δύο τῶν ἀριθμῶν βοηθῶν καὶ ἡ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου παροχὴ ἐγκρίσεως πιστώσεως διὰ τὸν διορισμὸν 118, χωρὶς ὅμως νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τοῦ ἔτους τῆς πρυτανικῆς μου θητείας ὁ διορισμὸς αὐτῶν.

3. Διοικητικὴ Ὑπηρεσία

α) Διοικητικὸν Προσωπικὸν

Ἐκ τῶν νομοθετημένων 83 ὀργανικῶν θέσεων τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ὑπαγομένων διαφόρων ἄλλων ὑπηρεσιῶν, ἦσαν πεπληρωμένοι 72, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 64 εἶναι θέσεις καθαρῶς διοικητικαὶ (γραμματεῖς, γραφεῖς, δακτυλογράφοι) καὶ αἱ ὑπόλοιποι κατανέμονται εἰς διαφόρους ἄλλας ὑπηρεσίας (τεχνιτῶν, σχεδιαστῶν, συντηρητῶν κτιρίων, τηλεφωνητῶν κ.λπ.). Ἐκ τῶν 64 διοικητικῶν ὑπαλλήλων, οἱ 17 μόνον ἀνήκουν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Πανεπιστημίου (Γραμματεῖαν Συγκλήτου, Γραμματεῖαν Πρυτανικοῦ Συμβουλίου, Γραφεῖον Διοικήσεως, Πρωτόκολλον) καὶ οἱ ὑπόλοιποι 47 εἰς τὰς 8 Σχολὰς καὶ τὰ Τμήματα αὐτῶν.

Ἡ Πανεπιστημιακὴ οἰκογένεια ἐθρήνησε τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν ἀπώλειαν δύο διοικητικῶν ὑπαλλήλων συνεπείᾳ θανάτου.

Ἐὰν ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθὸν, θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ δύναμις τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ ἀνήρχετο πρὸ δεκαετίας τὸ 1957-1958 ἐπὶ παραδείγματι εἰς 52 καὶ σήμερον εἰς 72, ἀυξηθεῖσα κατὰ 20 μόνον, ἦτοι κατὰ 28% περίπου, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ὑπερετετραπλασιάσθη (1957-1958 6.134, 1967-1968 24.880). Ἐξ αὐτοῦ καθίσταται καταφανὴς ἡ ἀριθμητικὴ ἀνεπάρκεια τοῦ

διοικητικοῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν πολλαπλασιασθείσης ἐργασίας, δι' ὅπερ τοῦτο καὶ κατέβαλε καὶ καταβάλλει φιλοτίμως ἐντατικὰς καὶ μέχρις αὐτοθυσίας προσπαθείας, ἰδίως δὲ οἱ προϊστάμενοι, ὡς εἶναι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς καὶ οἱ Γραμματεῖς τῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἄλλων διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν, οἱ ὅποιοι, ὡς ὑπεύθυνοι, ἠναγκάζοντο νὰ μοχθοῦν νυχθημερὸν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ὄγκου ἐργασίας.

Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν μεγάλων ἀναγκῶν τοῦ Ἰδρύματος, ἡ Διοίκησις τοῦ Πανεπιστημίου εἰσηγγήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας τὴν ἴδρυσιν 50 νέων ὀργανικῶν διοικητικῶν θέσεων. Δυστυχῶς ὅμως αἱ εἰσηγήσεις αὗται, παρὰ τὰ ἀλλεπάλληλα διαβήματα, δὲν εἰσηκούσθησαν, τῶν ἀρμοδίων ἀρκεσθέντων εἰς «ἐμβλαλωματικὴν» θεραπείαν διὰ τῆς ἀποσπάσεως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον περὶ τὰ τέλη τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἔτους τριῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρυμα Ῥαδιοφωνίας.

Περὶ τὸ τέλος τῆς πρυτανικῆς μου θητείας τὸ Πανεπιστήμιον ἐδέχθη καὶ ἕτερον πλῆγμα, διότι ἐτέθησαν εἰς ἐξάμηνον διαθεσιμότητα δυνάμει τῆς 12435 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου, πέντε γραμματεῖς Σχολῶν καὶ μία ὑπάλληλος τῆς διοικήσεως, ἥτοι βασικά, πεπειραμένα καὶ δυσκόλου ἀντικαταστάσεως στελέχη. Τοῦτο περιήγαγε τὴν Διοίκησιν εἰς δυσχερεστάτην θέσιν, διότι ἡ πλήρωσις τοιαύτης φύσεως θέσεων προϋποθέτει τὴν ὑπαρξίν προσώπων πεπειραμένων εἰς τὴν πανεπιστημιακὴν νομοθεσίαν καὶ τὴν πολυνομίαν τῶν περὶ τῶν φοιτητῶν διατάξεων.

Εὐρεθέντες πρὸ τῆς ἀδηρίτου ἀνάγκης, προέβημεν εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων συμπλήρωσιν τῶν δημιουργηθέντων κενῶν διὰ τῆς ἀποσπάσεως εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας κ. Ι. Ἀνδρίτσου καὶ εἰς τὰς θέσεις τῶν ἀπομακρυνθέντων γραμματέων τῶν πέντε Σχολῶν ἄλλων γραμματέων διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἰδρύματος (Διοικήσεως, Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας, Βιβλιοθήκης, Πρωτοκόλλου), γεγονός δὲ τὸ ὅποιον καὶ ἐπέφερε τὴν ἐξασθένεισιν τῶν ἐν λόγῳ ὑπηρεσιῶν εἰς προσωπικόν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν χειροτέρευσιν τῆς καταστάσεως. Εὐελπιστοῦμεν εἰς τὴν σύντομον ἐπανάκρισιν τῶν ἀπομακρυνθέντων ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξαιτούμενοι πρὸς τοῦτο ὄχι ἐπιείκειαν, ἀλλὰ δικαιοσύνην.

β) Ὑπηρετικὸν καὶ λοιπὸν τεχνικὸν προσωπικὸν

Τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας ἀνήρχετο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 120 ἐπὶ 128 ὀργανικῶν θέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων 14 εἶναι τῆς Β' κατηγορίας (σχεδιασταί, συντηρηταὶ κτιρίων, τεχνῖται, τηλεφωνηταί) καὶ 106 τῆς Γ' (κλητῆρες, θυρωροί, νυκτοφύλακες, κηπουροί).

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων τῆς κατηγορίας αὐτῆς εἶναι συγκριτικῶς μικρότερος ἢ ὁ ἴδιος ἐν σχέσει πρὸς ἐκεῖνον παρελθόντων ἐτῶν καὶ πόρρω ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς σημερινὰς ἡϋξημένας ἀνάγκας, ὅπως ἰσχύει τοῦτο ἰδίως διὰ τὸν κλάδον κλητῆρων, θυρωρῶν, κηπουρῶν. Οὕτω, ὁ κλάδος κλητῆρων ἐπὶ παραδείγματι ἀπετελεῖτο πρὸ δεκατίας τὸ 1957-1958 ἀπὸ 82, τὸ 1962-1963 ἀπὸ 101, καὶ τὸ 1967-1968 ἀπὸ 91 ὑπαλλήλους, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὅτι ὁ ἀριθμὸς κλητῆρων τὸ παρελθὸν ἔτος εἶναι μικρότερος ἀπὸ ὅ,τι πρὸ πενταετίας. Τὰ ἀποπερατωθέντα ἐν τῷ μεταξὺ νέα ἔργα κτιρίων καὶ κηπουπόλεως, ὡς καὶ ὁ διορισμὸς νέων καθηγητῶν καὶ ἡ ὡς ἐκ τούτου ἴδρυσις νέων ἐργαστηρίων καὶ σπουδαστηρίων, ἀπήτησαν πρόσθετον ὑπηρετικὸν καὶ λοιπὸν προσωπικόν, δι' ὅπερ ἡ Διοίκησις τοῦ Πανεπιστημίου ἐπρότεινεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὄχι μόνον τὴν πλήρωσιν τῶν 6 κενῶν ὀργανικῶν θέσεων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἴδρυσιν 121 νέων τοιούτων, 17 Β' (συντηρητῶν κτιρίων, τεχνιτῶν κ.λ.π.) καὶ 104 Γ' κατηγορίας (κλητῆρων, κηπουρῶν, θυρωρῶν, νυκτοφυλάκων, ἡμερομισθίων καθαριστριῶν). Δυστυχῶς ὅμως, παρὰ τὰς ἐντόνους προσπάθειάς μας, ὄχι μόνον νέαι θέσεις δὲν ἰδρύθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κενῶν οὔτε καὶν μία ἐπληρώθη. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς τὸ ἔργον λειτουργίας, καθαριότητος, συντηρήσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν κτιρίων ἐγένετο ἐκ τῶν ἐνόνητων. Ἐὰν δὲν συνέβησαν ζημίαι καὶ καταστροφαί, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ προσωπικοῦ, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέχρι τοῦ κατωτάτου, πρὸς τὸ ὅποιον διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας.

4. Βιβλιοθήκη

Ἡ κεντρικὴ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ὁποία σημειωτέον εἶναι μία ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας τῆς χώρας, μὲ 600.000 περίπου τόμους, ὡς καὶ ἡ ἀρτιώτερον ἐπιστημονικῶς ἐνημερωμένη, εἶχε τὸ παρελθὸν ἔτος ἐτήσιον προϋπολογισμὸν διὰ προμήθειαν βιβλίων, περιοδικῶν καὶ διὰ βιβλιοδεσίαν 3.400.000 δραχ., ἐπλουτίστη δὲ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρυτανικῆς μου θητείας διὰ 14.595 τόμων βιβλίων καὶ περιοδικῶν. Εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν περιλαμβάνονται 1789 ἐκ δωρεῶν εἰσαχθέντα βιβλία, ἐκ τῶν ὁποίων 433 παρεχωρήθησαν παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας Μορφωτικῶν Σχέσεων τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας πρὸς τὸ τμήμα Γαλλικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου. Πρὸς τούτοις λαμβάνονται δωρεῶν καὶ 120 περιοδικά.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Βιβλιοθήκης ἀποτελεῖται ἀπὸ 18 ὑπαλλήλους ἐπὶ 20 ὀργανικῶν θέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων 4 εἶναι τῆς Α' καὶ 14 τῆς Β' κατηγορίας. Ὅπως διὰ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν βιβλιοθήκην ἐγέναν αἱ δέουσαι προτάσεις καὶ ἐνέργειαι διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν δύο

κενῶν θέσεων, ὡς καὶ διὰ τὴν ἴδρυσιν τριῶν νέων, πλὴν ὅμως ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἡ μεταφορὰ τῆς Βιβλιοθήκης ἀπὸ τὸν περιορισμένον χώρον τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου, ὅπου στεγάζεται, εἰς τὸ νέον ἀνεγειρόμενον καὶ συγχρονισμένον εἰδικὸν κτίριον, παρὰ τὰς ἀρχικὰς προβλέψεις, δὲν κατέστη δυνατὴ ἀκόμη, διότι περὶ τὸ τέλος τῆς πρυτανικῆς μου θητείας ἀπεπερατώθη μόνον τὸ πρῶτον στάδιον ἀνεγέρσεως τοῦ ἐν λόγῳ κτιρίου, τὸ ὁποῖον προορίζεται ὡς ἀποθήκη βιβλίων.

5. Οἰκονομικά - Οἰκονομικὴ Ὑπηρεσία

Οἰκονομικά: Τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ 1.9.1967 ἕως 31.8.1968 ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Α' Ἔσοδα

1. Ἐξ εἰσπράξεων τελῶν ἀντιγράφων πτυχίου, πιστοποιητικῶν κ.λ.π.	δρχ.	904.647
2. Ἐκ διαφόρων ἐσόδων τοῦ Παν/μίου (τόκοι Τραπεζῶν, κληροδοτήματα κ.λ.π.)	»	2.690.358
3. Ἐπιχορήγησις Β.Ι.Ε. διὰ τὴν διενέργειαν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν	»	120.000
4. Ἐπιχορήγησις Κυβερνήσεως Η.Π.Α. εἰς Δασοβοτανικὸν Ἐργαστήριον (καθηγ. κ. Μουλόπουλον)	»	441.000
5. Ἐπιχορήγησις Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας διὰ χωροταξικὴν μελέτην νήσου Σκοπέλου	»	80.000
6. Ποσοστὰ τελωνειακῶν δασμῶν	»	40.558.800
7. Τακτικὴ ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους	»	156.000.000
8. Ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους ἐκ Δημοσίων Ἐπενδύσεων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν κτιριακῶν ἔργων	»	40.261.816
9. Ὑπόλοιπον προηγουμένης Πρυτανείας		
α) Τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ	5.967.044	
β) Προϋπολ. Δημ. ἐπενδύσεων	23.162.321	29.129.365
		<hr/>
		270.185.994

Β' Ἐξοδα

1. Δαπάναι τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ	δρχ.	191.878.361
2. Δαπάναι προϋπολ/σμοῦ Δημοσίων Ἐπενδύσεων	»	43.839.346
		<hr/> 235.717.707

Γ' Ὑπόλοιπον εἰς ἐπομένην Πρυτανείαν

1. Τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ	17.331.178	
2. Προϋπολ/σμοῦ Δημ. Ἐπενδύσ.	17.139.109	» 34.468.287
		<hr/> 270.185.994

Οἰκονομική Ὑπηρεσία. Τὸ ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν διαχείρισιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐκ 270.000.000 δραχμῶν προσωπικὸν τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας ἀπετελεῖτο ἐκ 12 ὑπαλλήλων, ἀνά 6 τῆς Α' καὶ Β' κατηγορίας. Τὸ ἐν λόγῳ προσωπικόν, καίπερ ἀριθμητικῶς ἀνεπαρκές διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης καὶ τοσαύτης φύσεως ἐργασίας (ἐντάλματα πληρωμῆς ἔργων, προπληρωμῆς πιστώσεων 170 περίπου ἐργαστηρίων, σπουδαστηρίων, κλινικῶν, ἐντάλματα μισθοδοσίας 1000 καὶ πλέον ὑπαλλήλων, ἐντάλματα μικροδαπανῶν κ.λ.π.), ἐν τούτοις, χάρις εἰς τὴν ἀρτίαν ὀργάνωσιν τῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Ἀνδρίτσου Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ κ. Συμεώνογλου, Προϊσταμένου τῆς ἰδίας Ὑπηρεσίας, ἀνταπεκρίθη πλήρως εἰς τὸ ἐπαχθές καὶ πλήρες εὐθυνῶν ἔργον του. Διὰ τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων κατασταῶσαν ἀναγκαίαν ἐνίσχυσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἐγένετο κατὰ Μάρτιον τοῦ παρελθόντος ἔτους πρότασις ἰδρύσεως 12 νέων θέσεων Β' κατηγορίας. Δυστυχῶς ὅμως καὶ ἡ πρότασις αὕτη, παρὰ τὰς γενομένας ἐνεργείας μας, παραμένει ἐκκρεμής.

6. Οἰκοδομικά - Τεχνική Ὑπηρεσία

Οἰκοδομικά. Ἡ ἐκθαμβωτικὴ καὶ προβάλλουσα τὴν πόλιν μας καὶ γενικώτερον τὴν χώραν μας Πανεπιστημιούπολις, ἡ ὁποία εἶναι ἔργων ἀόκνων προσπαθειῶν τῆς ἐκάστοτε διοικήσεως τῶν 10-12 τελευταίων ἐτῶν καὶ ἰδίως μερικῶν ρηξικελεύθων συναδέλφων εἰς τὸν τομέα αὐτὸν τῆς οἰκοδομικῆς δραστηριότητος, εἶναι ἀνεπαρκῆς διὰ τὰς σημερινὰς ὑπερμέτρως ἀύξηθείσας ἀνάγκας, διότι αὕτη προεβλέφθη διὰ 10.000 τὸ πολὺ φοιτητάς.

Διὰ τοῦτο, ἡ Διοίκησις τοῦ Πανεπιστημίου συνέχισε τὰς προσπάθειας καὶ ἐπὶ τῆς Πρυτανείας μου, τόσον διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἢ τὴν συνέχισιν τῶν ἐν ἔξε-

λίζει εύρεθέντων και άρξαιμένων ήδη έργων, όσον και διά την ένταξιν νέων έργων, διά τά όποια υπάρχουν ήδη έγκριμένοι μελέται, εις τό πρόγραμμα Δημοσίων Έπενδύσεων του έτους 1968. Πρός τούτοις έγινοντο και μελέται διά μερικά νέα έργα.

Κατά την διάρκειαν τής Πρυτανείας μου άπεπερατώθη ή κατασκευή 5 έργων δαπάνης 14.160.000 δραχμών και έγινετο κατόπιν έγκρίσεως του Έπουργείου Συντονισμού ή έναρξις εκτελέσεως 7 νέων ύψους δαπάνης διά τό 1968 27.860.000, ήτοι διά τό αυτό έτος έγκριθεΐσαι δαπάναι 42.000.000 περίπου, ένϋ δι' έτερα με έγκριμένας ήδη μελέτας 11 νέα έργα (κτίριον Βιβλιοθήκης Β' στάδιον, Γυμναστήριον, Άμφιθέατρα, Κέντρον Βυζαντινών Έρευνών, επέκτασις διδακτηρίων κ.λ.π.) με άπαιτουμένην πίστωσιν διά τό 1968 67.500.000 δραχμών, έζητήθη ή ένταξις εις τό πρόγραμμα Δημοσίων Έπενδύσεων του έτους 1968. Πρός τούτοις έστάλησαν εις τας άρμοδίας υπηρεσίας των Έπουργείων προς έγκρισιν 9 μελέται διαφόρων νέων έργων. Έπό τής Τεχνικής Έπηρεσίας του Πανεπιστημίου συνετάγησαν και έστάλησαν εις την Τεχνικήν Έπηρεσίαν του Έπουργείου Παιδείας προς έγκρισιν 3 πλήρεις μελέται, ήτοι τής περιφράξεως τής Πανεπιστημιουπόλεως, τής κατασκευής του περι τό Πανεπιστήμιον τμήματος πεζοδρομίου τής Έγνατίας όδοϋ και τής προσθήκης αιθούσης μαγειρείου - λεβητοστασίου - μηχανουργείου του Πανεπιστημίου Ίωαννίνων.

Τεχνική Έπηρεσία. Τό Προσωπικόν τής Τεχνικής Έπηρεσίας, τό όποϊον άπησχολήθη τό παρελθόν έτος με την επίβλεψιν τής εκτελέσεως έργων των 42.000.000 περίπου δραχμών, την επίβλεψιν μικρών έργων, την συντήρησιν, επισκευήν και προμήθειαν επίπλων και σκευών κ.λ.π. εις βάρος του τακτικού προϋπολογισμού, με την σύνταξιν νέων μελετών κ.λ.π., άπετελεΐτο έξ 21 υπαλλήλων, ήτοι 3 πολιτικών μηχανικών, 2 μηχανολόγων - ήλεκτρολόγων, 1 αρχιτέκτονος, 3 πολιτικών ύπομηχανικών, 7 έργοδηγών και 1 άποθηκαρίου. Περι τά τέλη του έτους 1967 παρητήθη ό προϊστάμενος τής έν λόγω υπηρεσίας κ. Ε. Κουφουδάκης και εις την θέσην αυτού διωρίσθη κατά τας αρχάς του 1968 ό πολιτικός μηχανικός κ. Ντελάλης. Πρός τον άποχωρήσαντα προϊστάμενον τής Τεχνικής Έπηρεσίας κ. Κουφουδάκη, όστις ειχε την εϋθύνην των έργων, εκφράζομεν τας θερμάς μας εύχαριστίας διά την μετά προσοχής προσήλωσιν του εις την εκτέλεσιν των καθηκόντων του.

7. Πανεπιστημιακόν Γυμναστήριον

Μετά την άπομάκρυνσιν του Γυμναστηρίου του Πανεπιστημίου εκ του πρώην γηπέδου Π.Α.Ο.Κ. λόγω ανεγέρσεως εις τον χώρον αυτόν κτιρίων

τῆς Θεολογικῆς καὶ Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ἡ γυμναστικὴ τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀθλητικαὶ ἐκδηλώσεις, γίνονται εἰς τὸ μισθωθὲν κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Γυμναστήριον τῆς Χ.Α.Ν.Θ., ὡς καὶ εἰς ἄλλα γυμναστήρια τῆς πόλεως (Καυταντζόγλειον Στάδιον, Γυμναστήριον Συλλόγου Ἄρης), ἐνῶ τὸ κωπηλατικὸν Τμήμα ἐλειτούργησεν εἰς τὰς δαπάναις τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγερθείσας ναυτικὰς ἐγκαταστάσεις εἰς χῶρον μισθωθέντα διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως συγχρόνου πανεπιστημιακοῦ γυμναστηρίου εἰς χῶρον τοῦ Πανεπιστημίου εὐρίσκεται εἰς τὴν τελικὴν φάσιν καὶ ἀναμένει τὴν ἔγκρισιν διὰ τὴν ἔναρξιν ἀνεγέρσεως.

Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1967-1968 ἐνεγράφησαν εἰς τὸ Γυμναστήριον περὶ τοὺς 10.000 φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι καὶ ἐπραγματοποίησαν 150.000 παρουσίας μόνον λόγῳ διμήνου διακοπῆς τοῦ μαθήματος γυμναστικῆς συνεπείᾳ τῆς ἐπιδημίας μηνιγγίτιδος.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπραγματοποιήθησαν διάφοροι ἀθλητικαὶ ἐκδηλώσεις (σκοποβολή, χιονοδρομίαι, ἀθλοπαιδιαί, ἀγῶνες ἐπὶ ἀνωμάλου ἐδάφους κ.λ.π.). Ἰδιαιτέρας μείας εἶναι ἡ συμβολὴ τοῦ Γυμναστηρίου εἰς τὴν προβολὴν τοῦ Πανεπιστημίου διὰ διαφόρων ἐκδηλώσεων, ὡς εἶναι ἡ συμμετοχὴ τοῦ θαυμασίου φοιτητικοῦ χορευτικοῦ ὁμίλου εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Μεσολογίου, εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς Κομοτινῆς ἐπὶ τῇ ἐπετείᾳ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θράκης, εἰς τὴν φοιτητικὴν ἐβδομάδα τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Κιλκίς ἐπὶ τῇ ἐπετείᾳ τῶν διδύμων μαχῶν Κιλκίς - Λαχανᾶ, εἰς τὸ Καυταντζόγλειον στάδιον κατὰ τοὺς ἀγῶνας κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ μεταξύ τῶν ἐθνικῶν ομάδων Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Ἐνόπλων Δυνάμεων. Ὁ κωπηλατικὸς Ὀμιλος τοῦ Πανεπιστημίου μετέσχεν εἰς διαφόρους κωπηλατικούς ἀγῶνας καὶ μὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα (Κερκύρας, Ἰωαννίνων, ἑορτασμοῦ ἀφανοῦς αὐτοῦ).

Τὰ προσωπικὸν τοῦ Γυμναστηρίου ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν διευθυντὴν κ. Χρῦσην, τρεῖς καθηγητὰς τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς, ἓνα ἰατρὸν καὶ ἓνα κλητῆρα καὶ εἶναι ἐλλιπέστατον διὰ τὴν ἀσκήσιν τόσοσιν μεγάλου ἀριθμοῦ φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν. Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γυμναστηρίου ὀρίσθη διὰ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τὸ 1943, ὅτε ὁ ἀριθμὸς φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς 1500, ἐζητήθη κατ' ἐπανάληψιν ἡ αὐξήσις ἀριθμοῦ θέσεων, χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα.

8. Δραστηριότης, ἐκδηλώσεις τῶν Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς καὶ ἄλλων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἰδρύματος

ὑπὸ τριῶν Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀνηγορεύθησαν ἐπίτιμοι διδάκτορες πέντε ἄλλοδαποὶ ἐπιστήμονες (Θεολογικὴ 2, Φιλοσοφικὴ 1, Πολυ-

τεχνική 2), ὡς καὶ δύο ἡμεδαποὶ ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ εἰς ὑπὸ τῆς Πολυτεχνικῆς, ὑπὸ 23 δὲ ξένων καὶ Ἑλλήνων ἐπιστημόνων ἐγένοντο κατόπιν εἰδικῆς προσκλήσεως ὑπὸ διαφόρων Σχολῶν 25 διαλέξεις (Πολυτεχνική 8, Νομική 7, Φιλοσοφική 4, Γεωπονολογική 3, Φυσικομαθηματική 2, Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν 2, Κτηνιατρική 1).

Εἰς τὸ Πανεπιστήμιόν μας ἔλαβε χώραν τὴν 3.10.1967 Συνέδριον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνομοσπονδίας Γεωργίας, ὡς καὶ Διεθνὲς Σεμινάριον Ψυχολογίας τὴν 22.7.1968, χρηματοδοτηθὲν ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ.Ο.

Ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἐδόθησαν πέντε δεξιώσεις, ἥτοι μία πρὸς τιμὴν τῶν συνέδρων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνομοσπονδίας εἰς τὴν Φοιτητικὴν Ἑστίαν «Βασιλεὺς Παῦλος», μία πρὸς τιμὴν τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν εἰς τὴν Φοιτητικὴν Ἑστίαν, μία εἰς τὸν κῆπον τοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων πρὸς τιμὴν τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως, ὡς καὶ τῶν καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν, μία πρὸς τιμὴν τῶν συνέδρων τοῦ Διεθνοῦς Σεμιναρίου Ψυχολογίας καὶ μία πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν τῆς Παμμακεδονικῆς Ἐνώσεως Β. Ἀμερικῆς καὶ Καναδᾶ. Μερὶ μνη τοῦ ἐπόπτου τοῦ Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων Κοσμητορος τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς κ. Α. Μαυρίδη, ἐπραγματοποιήθησαν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος δύο ἐκπαιδευτικαὶ ἐκδομαὶ τῶν ἀλλοδαπῶν φοιτητῶν καὶ ὑποτρόφων, ὡς καὶ τρεῖς δεξιώσεις αὐτῶν. Πρὸς τιμὴν τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Διεθνῶν Σχέσεων τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς φιλοξενουμένων φοιτητῶν τῆς Ἱατρικῆς ἐδόθη μία δεξίωσις.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τὸ Πανεπιστήμιον Ἰωαννίνων, τὸ ὁποῖον εἶναι παράρτημα τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐλειτούργησε τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1967-1968 μὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του τὸ 1964-65 ὑφισταμένην Φιλοσοφικὴν Σχολὴν καὶ μὲ τὸ κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος ἰδρυθὲν Μαθηματικὸν Τμῆμα. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἐκκρεμεῖ πρότασις τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς, υἱοθετηθεῖσα ὑπὸ τῆς Συγκλήτου, περὶ ἰδρύσεως Φυσικοῦ καὶ Φυσιογνωστικοῦ Τμήματος, ὡς καὶ πρότασις τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν περὶ ἰδρύσεως ἀντιστοίχου Σχολῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἰωαννίνων.

Τὸ Πανεπιστήμιον Ἰωαννίνων, χάρις εἰς τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον, τὴν φροντίδα καὶ τὸν κατὰ ἱεραποστολικὸν τρόπον ἀναληφθέντα μόχθον τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς συναδέλφου κ. Καψωμένου καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους Προέδρου τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος συναδέλφου κ. Ἀναστασιάδη, ἐθεμελιώθη ἐπὶ στερεῶν βάσεων καὶ ἐξεκίνησε μὲ εὐνοϊκὰς προϋποθέσεις, πράγμα τὸ ὁποῖον καὶ προΐωνίζεται λαμπρὰν ἐξέλιξιν.

Ἡ κίνησις καὶ δραστηριότης τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων ἦτο κατὰ τὸ ἱστορούμενον ἔτος ὡς ἀκολούθως :

1. Φοιτητικὰ

Ἐνεγράφησαν 1208 φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι, ἐκ τῶν ὁποίων 905 εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν (526 θῆλεις, 379 ἄρρενες) καὶ 303 εἰς τὸ Μαθηματικὸν Τμῆμα (256 ἄρρενες, 47 θῆλεις). Καθ' ἑλλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους συνεχίσθη κανονικῶς ἡ σίτισις τῶν φοιτητῶν μὲ σύνολον ἡμερησίως σιτιζομένων 700.

2. Διδακτικὸν Προσωπικὸν

α) Ἀνώτερον Δικαστικὸν Προσωπικόν. Ἐκ τῶν 21 ἐδρῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἦσαν πεπληρωμένα αἱ 8 καὶ ἐκ τῶν 10 ἐδρῶν τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος αἱ 6, ἦτοι σύνολον καθηγητῶν ἐπὶ 31 ἐδρῶν 14. Ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς 1 ἀπελύθη τὸν Ἰανουάριον 1968 καὶ 1 ἀπεχώρησε λόγῳ ὀρίου ἡλικίας. Οὕτω, λοιπόν, τὰ μαθήματα τῶν 21 ἐδρῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἐδιδάχθησαν ὑπὸ 7 καθηγητῶν καὶ ὑπὸ 4 διδασκάλων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ διδάσκαλοι ἀπεχώρησαν λόγῳ λήξεως τῆς μετατάξεώς των. Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἐξελέγησαν 5 καθηγηταὶ διὰ τὴν πλήρωσιν κενῶν

έδρων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ βραδύτερον 2 τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος, οἱ ὅποιοι ὅμως δὲν διωρίσθησαν εἰσέτι.

Ὑπὸ καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἐδημοσιεύθησαν 12 ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι καὶ 3 ὑπὸ καθηγητῶν τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος. Ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἐπραγματοποιήθησαν 8 ἐκπαιδευτικαὶ ἐκδρομαὶ τῶν φοιτητῶν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος.

β) *Κατώτερον Δικαστικὸν Προσωπικόν*. Εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν ἦσαν διωρισμένοι 8 βοηθοὶ ἐδρῶν καὶ 4 διδάσκαλοι, οἱ ὅποιοι ἀπεχώρησαν λόγῳ λήξεως τῆς μετατάξεώς των, ἐνῶ εἰς τὸ Μαθηματικὸν Τμήμα ὑπηρετεῖ εἰς μόνον βοηθός, δι' ὃ καὶ ἐγένετο πρότασις διορισμοῦ 10 βοηθῶν. Ἐπειδὴ ἡ γενομένη αὕτη πρότασις ἐκκρεμεῖ εἰσέτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, μερικοὶ τῶν προταθέντων πρὸς διορισμὸν βοηθῶν, ἀπαυδῆσαντες νὰ περιμένουν, ἀπεχώρησαν. Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἰωαννίνων ὑπηρετοῦν καὶ δύο διδασκάλισσαι ξένων γλωσσῶν, μία τῆς Ἀγγλικῆς καὶ μία τῆς Γαλλικῆς, ὡς καὶ εἰς ἀπεσπασμένους καθηγητῆς τῆς γυμναστικῆς, ὅστις σημειωτέον ἀσχολεῖται, πλὴν τοῦ κυρίου ἔργου του, καὶ μὲ ἄλλα (συσσίτιον φοιτητῶν, οἰκοδομικὰ κ.λ.π.).

3. Διοικητικὸν Προσωπικόν

Εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν ἦσαν διωρισμένοι 4 ὑπάλληλοι Β' κατηγορίας καὶ εἰς τὸ Μαθηματικὸν Τμήμα διωρίσθη μία δακτυλογράφος καὶ μετετάγη περὶ τὰ τέλη τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους εἰς ὑπάλληλος Β' κλάδου ἐκ τοῦ Ε.Ι.Ρ.

Ἐκ τῶν 4 ἀρχικῶς διορισθέντων κλητῆρων, παρητήθησαν οἱ 2 καὶ οὕτω παραμένουν κεναὶ 6 ὀργανικαὶ θέσεις. Περὶ τὸ τέλος τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους μετετάγη ἐκ τοῦ Ε.Ι.Ρ. εἰς κλητῆρ εἰς τὸ Μαθηματικὸν Τμήμα.

4. Οἰκονομικά

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1967-1968 προέβλεπε διὰ τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν πίστωσιν 8.378.866 δραχμῶν καὶ διὰ τὸ Μαθηματικὸν Τμήμα 6.000.000, ὡς καὶ 9.000.000 ἐκ τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων διὰ τὴν προμήθειαν ἐπιστημονικῶν ὀργάνων. Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς εἰσῆχθησαν 4.541 τόμοι ἐπιστημονικῶν βιβλίων καὶ τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος 1050. Εἰς τὸ αὐτὸ Τμήμα ἐδωρήθησαν παρὰ τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ, ἐντολῇ τοῦ Γ.Ε.Σ., 5 θεοδόλιχοι καὶ 5 ταχύμετρα, δι' ὃ καὶ ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς μας εὐχαριστίας διὰ τὴν δωρεὰν ταύτην.

5. Οικοδομικά - Πανεπιστημιούπολις

ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας παρεχωρήθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἰωαννίνων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 364/68 ἀποφάσεως τὸ κτῆμα Δουρούτης ἐκτάσεως 2.500 στρεμμάτων διὰ τὴν ἴδρυσιν πανεπιστημιούπολεως, ὑπὸ δὲ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διετέθησαν διὰ διαφόρους προεργασίας καὶ ἔργα 9.450.000 δραχμαί, ἤτοι 5.000.000 διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν συμπληρωματικῆς ἐκτάσεως, 1.000.000 διὰ διεθνῆ ἀρχιτεκτονικὸν διαγωνισμόν, 300.000 διὰ μελέτην ἐξωτερικοῦ ὑδραγωγείου, 150.000 διὰ τοπογράφησιν τῆς περιοχῆς Δουρούτης καὶ 3.000.000 διὰ τὴν προσθήκην ὁρόφου ἐπὶ τοῦ κτιρίου εἰς τὸ ὁποῖον στεγάζεται νῦν τὸ Πανεπιστήμιον. Διὰ τὰ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργα ἐνεκρίθη ἢ πρόσληψις δύο μηχανικῶν καὶ δύο ὑπομηχανικῶν.

Πρὸς ἄλλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι συντέλεσαν εἰς τὴν εὐόδωσιν τῶν προσπαθειῶν καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων καὶ ἰδίως πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος συναδέλφον κ. Ἀναστασιάδην πρὸς ἐξασφάλισιν οἰκοπεδικῆς ἐκτάσεως διὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Πανεπιστημιούπολεως, ὡς καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Γεωργίας κ. Ματθαῖον, τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ κ. Μακαρέζον, τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Παπακωνσταντίνου, τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ κ. Λυμπερίδην, τὸν Νομάρχην Ἰωαννίνων κ. Λεβίδην, τὸν Διευθυντὴν Γεωργίας Νομοῦ Ἰωαννίνων κ. Παπασταύρου, τὸν διευθυντὴν Ὑπηρεσίας Παραγωγικῆς Ἀναπτύξεως Ἡπείρου κ. Ἀλλιγόν, ἐκφράζομεν τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μας.

Θὰ ἦτο παράλειψις ἐκ μέρους μας, ἐὰν δὲν ἐξεφράζοντο θερμαὶ εὐχαριστίαι καὶ πρὸς διαφόρους ἄλλους παράγοντας τῆς πόλεως Ἰωαννίνων, οἱ ὁποῖοι ἐβοήθησαν παντοιοτρόπως τὸ Πανεπιστημιούπολιν Ἰωαννίνων, ὅπως πρὸς τὴν Α.Σ. τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων κ. Σεραφεῖμ, τὸν Δήμαρχον Ἰωαννίνων κ. Φιλίππου, τὸν πρόεδρον τῆς Ἑταιρίας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν κ. Κ. Φρόντζον, τὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς καὶ ἰδίως τὸν Διοικητὴν τῆς 8ης Μεραρχίας ὑποστράτηγον κ. Μπρούμαν.

Συμπέρασμα

Ἐκ τῆς περιληπτικῆς ἐκθέσεως συνάγεται ὅτι τὸ πρὸ πενταετίας καὶ ἀρχικῶς μὲ μόνην τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν ἰδρυθὲν Πανεπιστήμιον Ἰωαννίνων, λειτουργεῖ καὶ ἐργάζεται λόγῳ μεγάλης ἀριθμητικῆς ἀνεπαρκειᾶς διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ πλήρους ἢ σχεδὸν πλήρους ἐλλείψεως βοηθητικοῦ διδακτικοῦ, διοικητικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ τοιοῦτου, ὑπὸ δυσμενεστάτας συνθήκας. Οἱ ἀρχικῶς 8 καὶ ἔπειτα 7 καθηγηταὶ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἦσαν ἡναγκα-

σμένοι νὰ διδάσκουν μετὰ τῶν τεσσάρων διδασκάλων τὰ μαθήματα 21 ἑδρῶν, ὡς καὶ οἱ 6 καθηγηταὶ τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος τὰ μαθήματα 10 ἑδρῶν. Ἡ ἔλλειψις βοηθητικοῦ διδακτικοῦ, διοικητικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἠνάγκασε τοὺς καθηγητὰς νὰ μοχθοῦν ὑπερανθρώπως καὶ νὰ ἐκτελοῦν, ἐκτὸς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τῶν ἔργου, καὶ πάσης φύσεως ἐργασίαν (γραφέως, λογιστοῦ, δακτυλογράφου, ἀκόμη καὶ κλητῆρος). Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνεπαριέστατον προσωπικὸν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἐπεδίδετο εἰς ἐξαντλητικὴν ἐργασίαν.

Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως, οἱ τόσον ὀλίγοι ἔπραξαν τόσον πολλὰ (κανονικὴ διδασκαλία, ὑποδειγματικὴ ὀργάνωσις συσσιτίου, ἱκανοποιητικὸς ἐξοπλισμὸς σπουδαστηρίων καὶ ἐργαστηρίων, οἰκοδομικὰ ἔργα), ὥστε νὰ προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν μας.

Ἐφ' ὅσον αἱ προϋποθέσεις ἐξελίξεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων εἶναι εὐνοϊκαὶ (προσωπικὸν μὲ ἀκάματον ζῆλον, ἐξασφάλις ἐκτάσεως διὰ τὴν Πανεπιστημιούπολιν κ.λ.π.), δὲν μένει παρὰ ἡ μέριμνα καὶ ἡ στοργὴ τοῦ Κράτους, τὸ ὅποῖον πρέπει νὰ φανῆ γενναιόδωρον πρὸς τὸ μεγάλῃς ἀποστολῆς ἀκριτικὸν αὐτὸ Πανεπιστήμιον τῆς χώρας μας.

Ἀξιότιμοι Κυρίες καὶ Κύριοι

Ὡς προπρύτανις τοῦ 1968-1969 ἐπετέλεσα τὸ τελευταῖον τῶν πρυτανικῶν μου καθηκόντων, λογοδοτήσας ἐπισήμως ἐνώπιον ὑμῶν ὡς Πρύτανις τοῦ 1967-1968.

Ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων ἠκούσατε τὴν κατάστασιν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὰς προσπάθειάς ποῦ κατεβλήθησαν διὰ τὴν προαγωγήν τοῦ ὅλου Πανεπιστημιακοῦ ἔργου. Ἐὰν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν ὑπελείφθησαν τῶν προσδοκίων μας, ἡ εὐθύνη δὲν βαρύνει τὴν διοίκησιν τοῦ Πανεπιστημίου. Γνωρίζω ὅτι σᾶς ἐκούρασα μὲ τὴν ἔκτασιν ποῦ ἔδωσα εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσητε καὶ νὰ φανῆτε ἐπιεικεῖς ἀπέναντί μου.

Ἐπειδὴ τὸ Πανεπιστήμιον ἔγινε στόχος ἐπικρίσεων καὶ διαβολῶν, βαλλόμενον πολλαχόθεν, καὶ μάλιστα εἰς ἐντονώτερον τόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρυτανικῆς μου θητείας, εἶχον ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπεραμυνθῶ τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς τρωθείσης τιμῆς του, τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ ὑπηρετῶ μὲ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν ἐπὶ 40 ὀλόκληρα χρόνια ἀπὸ βοηθός. Διὰ τοῦτο καὶ ἠσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπεκταθῶ κάπως περισσότερο τοῦ δέοντος εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῶν πεπραγμένων διὰ νὰ γνωσθῆ ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου τούτου βήματος ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια.

Ἡ γενομένη ἀνασκόπησις τῶν συνθηκῶν λειτουργίας καὶ τῆς πολυκάρπου δραστηριότητος τοῦ Πανεπιστημίου, εἶναι μία σκιαγραφία μόνον, ἀλλὰ ἰκανὴ καὶ ἐπαρκὴς ἀπάντησις εἰς τὴν δυσφήμησίν του καὶ τὸν διασυρμὸν τῶν καθηγητῶν.

Εἶναι λυπηρὸν ὅτι οἱ ἐπικριταί, ἀποσιωπῶντες τὸ τί προσέφερε τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης εἰς τὸν τόπον κατὰ τὰ 42 χρόνια τῆς ζωῆς του καὶ εἰς ποῖον ὑψηλὸν βαθμὸν, παρὰ τὰς ἀντιξοότητας, ἀνταπεκρίθη εἰς εἰς τὴν ἀποστολήν του, ἀπομονώνουν καὶ ἐξογκώνουν μερικὰς μικρὰς σκιάς, ἀναποφεύκτους εἰς κάθε ἴδρυμα ἢ κρατικὸν ὄργανισμὸν οἰασδήποτε χώρας καὶ ἀδικοῦν τὴν ἐθνικὴν του προσφορὰν. Αἱ ἐλάχισται αὐταὶ μικραὶ σκιαί, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Πανεπιστημίου μας ἐπικαλύπτονται ἀπολύτως ἀπὸ τὴν αἴγλην τοῦ ὅλου τοῦ ἔργου καὶ οὐδόλως ἀμαυρώνουν τὰ πανθομολογουμένως λαμπρὰ του ἐπιτεύγματα, ἧτο δυνατόν

νά εξαλειφθοῦν κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ὄχι δι' ἀμέσου χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως, χωρὶς προηγουμένην λεπτομερῆ ἐξέτασιν τῶν αἰτίων καὶ ὀρθὴν διάγνωσιν τῆς ἀσθενείας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἰδρύματος ἔχει ἥσυχον τὴν συνείδησίν του ὅτι ἐπετέλεσε τὸ καθήκον του καὶ χάρις εἰς τὰς μέχρις αὐτοθυσίας ἐντατικὰς προσπαθείας του, τὸ μὲν Πανεπιστήμιον ἐξησφάλισεν ἐξέχουσας θέσιν εἰς τὸν διεθνή ὀρίζοντα, ἡ δὲ χώρα καὶ ἰδίως ἡ εὐπαθὴς καὶ παλαιότερον ταλαιπωρουμένη Βόρειος Ἑλλάς ἀπέκτησεν ἐπάρκειαν ἐπιστημονικῶν στελεχῶν, τὰ ὁποῖα συνέβαλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς καὶ τὴν διασφάλισιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος.

Τὸ Πανεπιστήμιόν μας σεμνύεται, διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀνέδειξε καὶ ἐπιστημονικὰς κορυφὰς διεθνoῦς κύρους καὶ προβολῆς, οἱ δὲ ἀπόφοιτοὶ του εἶναι κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν ἀπὸ τοὺς καλυτέρους ἐκπροσώπους τῶν διαφόρων ἐπιστημονικῶν κλάδων. Ἡ λαμπρὰ καὶ ἐκθαμβωτικὴ Πανεπιστημιούπολις, δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὸ ἀφειδῶς χορηγηθὲν χρῆμα ὑπὸ ὄλων τῶν Κυβερνήσεων ἀπὸ τοῦ 1953 μέχρι σήμερον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν καὶ τὴν ἐκάστοτε διοίκησιν τοῦ Πανεπιστημίου. Χωρὶς τὸ ἄοκνον ἐνδιαφέρον, τὸν ζῆλον καὶ τὰς προσπαθείας τῶν παραγόντων αὐτῶν πρὸς ὑπερπήδησιν πλείστων ὄσων δυσκολιῶν καὶ τῆς γραφειοκρατικῆς τροχοπέδης τοῦ Κέντρου, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἡ Πανεπιστημιούπολις.

Ἐὰν παρατηροῦνται ἀκόμη ἐλλείψεις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τοῦτο ὀφείλεται ὄχι εἰς ἀμέλειαν ἢ ραθυμίαν, ἀλλὰ εἴτε εἰς τὴν φυσικὴν τῶν πραγμάτων δυσκολίαν, εἴτε εἰς ἐξωτερικοὺς παράγοντας. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν πρέπει νὰ ζητοῦνται εὐθῆναι ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον μόνον καὶ νὰ κατηγορῆται τὸ ἴδρυμα ὅτι δῆθεν ὑστερεῖ εἰς δραστηριότητα, εἰς κοινωνικὴν προσφορὰν καὶ ἄλλα καὶ ὅτι ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν καὶ τὴν θεραπείαν τῶν κακῶς ἐχόντων.

Εἰς τί εὐθύνεται τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ ὁποῖον ὡς υπεύθυνος σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἔκαμε πρὸ ἐτῶν, ὡς καὶ εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν ἀκόμη, προτάσεις ἀναμορφώσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ προγράμματος σπουδῶν καὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ αἱ προτάσεις εὐρίσκονται ἀκόμη ἀνεκτέλεστοι εἰς τὰ συρτάρια τοῦ Ὑπουργείου;

Εἰς τί εὐθύνεται τὸ Πανεπιστήμιον, ὅταν προτάσεις διορισμοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκλεγέντων καθηγητῶν διὰ τὴν πλήρωσιν κενῶν ἐδρῶν παραμένουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκκρεμεῖς ἐπὶ 6-12 καὶ πλέον μῆνας;

Εἰς τί εὐθύνεται τὸ Πανεπιστήμιον, ἐὰν τὰ μαθήματα πολλῶν κενῶν ἐδρῶν δὲν διδάσκονται οὐχὶ ὑπαιτιότητι αὐτοῦ, ἢ διδάσκονται φροντιστηριακῶς ὑπὸ βοηθῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐλλιπῆ κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν;

Εἰς τί θὰ εὐθύνεται τὸ Πανεπιστήμιον, ἂν τὰ μεγάλα δημιουργηθέντα κενὰ συνεπεῖα ἀπολύσεως, ὡς καὶ ἀποχωρήσεως διὰ μιᾶς 6 ἡλικῶν καθηγη-

τῶν, δὲν θὰ καταστῆ δυνατὸν νὰ πληρωθοῦν λόγῳ τοῦ μικροῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας μας εἰς ἱκανοὺς καὶ ὄριμους ἐπιστήμονας, ἢ πληρωθοῦν ἐκ τῶν ἐνόντων διὰ ἀπαρασκευῶν καὶ ἀνωρίμων εἰσέτι νέων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κάθετον πτώσιν τῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης καὶ τὸν ἐντεῦθεν κίνδυνον τῆς μὴ ἀναγνωρίσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῶν πτυχίων τῶν ἑλληνικῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων;

Πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν βεβαίως, ὅτι ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, ἐμφορομένη ἀπὸ ἀγαθὰς προθέσεις, καταβάλλει πολλὰς προσπάθειάς καὶ διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς παιδείας. Εἰς τὸν τομέα ὅμως τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας, πρέπει νὰ ἀκούεται καὶ ἡ γνώμη τῶν πεπειραμένων καὶ ὑπευθύνων συμβούλων τῆς, τῆς ἀνωτάτης πνευματικῆς ἡγεσίας, τοῦ ἐξωκρατικοῦ φορέως τῆς ἐπιστημονικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας, καὶ νὰ ὑπάρχη προσυνεργασία ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε καταρτιζομένων Νομοσχεδίων, ὥστε νὰ μὴ προκύπτουν ἐκ τῶν ὑστέρων, λόγῳ ἀνεφαρμόστων καὶ ἐπιζημίων διατάξεων, διαφωνίαι, ἐμπλοκαί, ἀναστατώσεις καὶ δεσμεύσεις. Ἡ λειτουργία καὶ ἐπιβίωσις τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων εἶναι συνυφασμένη καὶ μὲ ὀρισμένους θεσμούς, ἡ ἔννοια τῶν ὁποίων καὶ πρέπει νὰ περισωθῆ, διότι ἡ θεσμικὴ προϋπόθεσις εἶναι *sine qua non*, ἤτοι ὄρος ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ τὴν κοινωφελῆ καὶ ἔθνωφελῆ λειτουργίαν καὶ ἐπιβίωσιν τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας. Ἀλλὰ καὶ ἡ προσπάθεια ἡμῶν ἀπὸ τῆς θέσεώς μας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὑγιῆς προέκτασις τῆς δραστηριότητός μας καὶ ἡ ἀνιδιοτελεῆς σκόπευσις τῶν στόχων μας, διὰ νὰ ἔχωμεν ὡς ἀντιπαροχὴν τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὴν προσωπικὴν χαρὰν τῆς δημιουργίας διὰ τὸ γενικὸν καλὸν τῆς χώρας μας. Πρέπει νὰ γίνῃ κοινὴ συνείδησις ὅτι ἡ ἐπιστήμη μὲ τὰς κατακτήσεις τῆς, κατέλαβε τοιαύτην θέσιν εἰς τὴν σημερινὴν κοινωνίαν καὶ τὸν ἀνθρώπινον ἐν γένει βίον, ὥστε ἡ καλλιεργούμενη εἰς τὰ Πανεπιστήμια ἀνωτάτη παιδεία νὰ εἶναι ὄχι μόνον ἡ πηγὴ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνικῆς καὶ ὕλικῆς, ἀκόμη δὲ καὶ τῆς ἀμόνης τῆς χώρας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐκπαίδευσις εἶναι ἐκείνη ποῦ σφυρηλατεῖ τὸ μέλλον τῆς χώρας.

Σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῆ χωρὶς τὴν ἐπιστήμην οὔτε ἐκπαίδευσις, οὔτε διοίκησις, οὔτε δικαιοσύνη, οὔτε υγεία, οὔτε ἐμπόριον, οὔτε γεωργία, οὔτε βιομηχανία, οὔτε μὲ μίαν λέξιν ἐθνικὴ οἰκονομία. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται πολυτέλεια κάθε δαπάνη διὰ τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα, ἀλλὰ δαπάνη κατ' ἐξοχὴν παραγωγικῆ. Θὰ ἀπετέλει ἐθνικὴν ζημίαν ἡ ἐξέτασις τῶν πανεπιστημιακῶν πραγμάτων ὑπὸ τὸ στενὸν καὶ μωπικὸν πρῖσμα τῶν περὶ οἰκονομιῶν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ἀντιλήψεων. Διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς αὐτὸν ἡ μέριμνα καὶ ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἐπιστήμην πρέπει νὰ εἶναι ἀδιάκοπος καὶ διηνεκῆς, διότι ἡ ἐπιστήμη κατὰ τὸν Θουκυδίδην:

«τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται
ὅταν τύχη, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον
μηδὲν αὐτῇ πάρεργον ἄλλο γίγνεσθαι».

Ἄγαπητὲ Στέλιο,

Μὲ χαράν, ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν πολύτιμον συνεργασίαν
σου ὡς Ἀντιπρυτάνεως, σοῦ μεταβιβάζω καὶ ἐπισήμως τὸ ἔμβλημα τοῦτο
τοῦ Πρυτανικοῦ ἀξιώματος, εὐχόμενος ὑγείαν, καθὼς καὶ ἀνέφελον καὶ
καρποφόρον Πρυτανείαν.

Ὁ νέος Πρύτανις, κ. Στυλιανὸς Καψωμένος, παραλαμβάνων τὰ διάση-
μα τῆς πρυτανικῆς ἀρχῆς, ἠὺχαρίστησε τὸν παραδίδοντα τὴν ἀρχὴν Προ-
πρύτανιν ὡς ἐξῆς:

Κύριε Προπρύτανι,

Αἰ εὐχαὶ ποῦ εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ ἀπευθύνετε κατὰ τὴν παρά-
δοσιν τῶν πρυτανικῶν διασῆμων μὲ συνεκίνησαν ἰδιαιτέρως, διότι προέρ-
χονται ἀπὸ πολὺ ἀγαπητὸν φίλον καὶ παλαιὸν συναθλητὴν εἰς τὸν ὠραῖον
ἀγῶνα διὰ τὴν προκοπὴν τοῦ Πανεπιστημίου αὐτοῦ. Τὸ θεωρῶ, πιστεύσατε,
εὐνοίαν τῆς τύχης ὅτι συνέπεσε νὰ βαστάζωμεν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον τὰ
βάρη τῆς διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὰ δύο αὐτὰ χρόνια τῆς ζωῆς
του. Εἰς τὴν εὐνοίαν αὐτὴν ὀφείλω καὶ τὴν εὐκαιρίαν ποῦ εἶχα νὰ σᾶς πα-
ρακολουθήσω ἀπὸ κοντὰ εἰς τὸ ἔργον σας καὶ νὰ ἐκτιμήσω μὲ πόσιν ἀφο-
σίωσιν εἰς τὸ καθῆκον, μὲ πόσιν ἐμμονὴν εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν παράδοσιν,
μὲ πόσιν τέλος αὐταπάρνησιν ἠργάσθητε διὰ νὰ στηρίξετε τὸ ἴδρυμα εἰς
τὸ βάθρον ποῦ τὸ ἔχει στήσει ὁ ἀκαταπόνητος μόχθος στρατιᾶς ὀλόκληρης
συναδέλφων καὶ ἄλλων στελεχῶν του, διδακτικῶν καὶ διοικητικῶν. Δι' αὐτὸ
εἶμαι καὶ ὁ ἀρμοδιώτερος νὰ διερμηνεύσω τὰ συναισθήματα εὐγνωμοσύνης
καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου ἐνεργειῶν καὶ προσπαθειῶν
σας ποῦ κατέχουν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὰς καρδίας τῶν συναδέλφων.

Τυπογραφεία Έμμ. Σφακιανάκη και Υιών, Μητροπόλεως 102, Θεσσαλονίκη

